25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü

Kadınlar devlet ve erkek şiddetiyle uzlaşmıyor, kadınların başkaldırısı büyüyor, yayılıyor.

toplumsal özgürlük

facebook.com/ToplumsalOzgurlukPartisi twitter.com/toplumsalozgur

3,5 TL / 15 Kasım - 15 Aralık 2022

25 Kasım arifesinde olanaklar ve olasılıklar

Didar Gül

2015'den bu yana faşizmin kurumsallaşması yönünde ciddi adımlar atan AKP-MHP faşist bloğu 2023'e giden yolu da döşemeye başladı. Bu defa 2015 sürecinde yaptığı gibi Suruç'tan Ankara'ya, Amed'den Mersin ve Adana'ya sadece dört bir yanda bombalar patlatma ile ilerleyemeyeceğini gören, o gücü de kendinde bulamayan ama bulduğu "fırsat"ları da değerlendirmekten geri durmayan iktidar başka başka saldırı konseptleriyle de adeta "bütün tuşlara birden basıyor."

(...) *Devamı 12. sayfada*

Halk düşmanı düzene karşı birleşelim!

Toplumun hemen her yerinden yükselen, her eylemde kendini yeniden kavrayan bir halkın barajı gerçeği var. Bu gerçeği aşamıyorlar, aşamayacaklar!

Bartın'da madencileri göz göre kattettiler. İşçi sağlığı önlemleri yok, iş güvenliği yok, güvenlik bütçesi yok. Denetim yok, denetleyici yok, hesap soran yok.

Söz konusu şey yalnızca Bartın değil. Ülke kocaman üstü açık bir işçi cehennemine dönüştürüldü. Enflasyon her ay rekor kırıyor, işçi ücretleri eriyip yok oluyor. Bir yandan devasa kârlar açıklayan şirketlerin istatistikleri, diğer yandan iş cinayetleri istatistikleri. İki rakam da devasa boyutlarda ve bu yüksek rakamlar birbirleriyle bağlantılı. Biri yüksek olduğu için diğeri de yüksek.

Savaşın gölgesi

Bombalar yine patlamaya başladı. Dört bir yanda giriştikleri savaş konsepti dönüp bizleri vuruyor. Irak'ta, Suriye'de, Lübnan'da, Libya'da, Yunanistan'da giriştikleri savaş konsepti, savaşı ülkenin içine sokuyor. Kürt halkıyla savaşıyorlar, Ukrayna savaşına dâhil oluyorlar, Yunanistan'da gerilimi yükseltiyorlar. Savaşın sathı dışarıya doğru genişlerken, içeriye doğru da genişliyor.

Her an herkesin saldırıda bulunabileceği bir duruma soktular ülkeyi. Seçimlere bu ortamda girmeyi planlıyorlar.

Muhalefetin uyumu

Muhalefetin bu tabloya büyük bir itirazı olmadığı her seferinde bir kez daha deneyimleniyor. Pompalanan milliyetçilik ve arkasına saklanılan sözüm ona muhafazakârlık altılı masa olarak bilinen muhalefeti iktidarın yörüngesine hapsediyor. Doğrusu orada olmaktan çok da rahatsız oldukları söylenemez. Halkın içerisinde bulunduğu ızdıraplar onları pek ilgilendirmiyor. Diz çökmüş bir halk hepsi için evladır!

Özetlemek zorunda kaldığımız bu tablo bizlere bu düzenin halk düşmanlığı konusundaki keskin sınırlarını ortaya koymaya yetiyor. Halkın aleyhine karşı olan bu düzenin alternatifini yaratmak için birleşelim.

Emek ve Özgürlük İttifakı halkçı çıkışın tek alternatifidir. Halk düşmanı düzene karşı Emek ve Özgürlük İttifakı'nda birleşelim. Mücadelemizi yükseltelim.

Halkın iradesini ezme ve yığınların sessizliğini kurumsallaştırma stratejisi

Perihan Koca

Güç savaşımı hızlanıyor ve yoğunlaşıyor. Öyle ki, devlet krizi koşullarında kurulacak olası yeni düzenin inşasında oyun kurucu olmak için, her güç pür telaş hamle peşinde, an'a müdahale etmeye çalışarak pozisyon alıyor. AKP öncülüğündeki Cumhur İttifakı da oyunun kurallarını ve sınırlarını kendisiyle çitleyerek güç savaşımına el yükseltiyor.

Seçim sathı mailindeyiz malum. AKP-MHP koalisyonu, seçim stratejisini adeta bir savaş stratejisi planıyla 'yöneterek' bütün tuşlara aynı anda basıyor. Faşizmin kurumsallaşma adımlarını an be an hızlandırıyor.

(...) *Devamı 7. sayfada*

Amasra: Kaza değil katliam

Amasra maden işçileri katliamı, göstere göstere gelen bir iş cinayetidir.

6

Enerji krizi dünyayı "ısıtıyor"

Enerji krizi kapitalizmin yapısal krizini derinleştirirken halkçı güçlerin de önünü açıyor.

8

Tek yanlı bir muhataplık: "Alevilik" torba yasası

Alevi toplumu, kurumlarına da Aleviliği de sahip çıkacağı önemli bir dönemeçte.

10

Cumhuriyetin 100. yılına girerken: siyasetin "barbarca" fethi!

Hasan Durkal

100. yıla 1 yıl kala, gösterişli törenler, fener alayları, bandolar, havai fişekler, yürüyüşler, milli otomobil şovları, devlet erkanının Kemalizm paydasında (hangi Kemalizm diye sormayın) buluşması. Büyük bir aksiyonla startı verildi kutlamaların… Uzun bir kutlama yılı olacağa benziyor. Şimdiden belli oluyordu, herkes coşkuluydu, herkes gururluydu, herkes cumhuriyetin sahibiydi.

(...) *Devamı 2 sayfada*

Zaman hızlanıyor!

Gerçek durumların hızı iktidarın "adrenalin ihtiyacını" yeterince gideremeyince, sahte gündemler yaratılıyor. Gerçek gündemlerle sahte gündemler bulamaç edilerek topluma dayatılıyor.

Oğuzhan Kayserilioğlu

Hepimiz kişisel olarak deneyimlemişizdir; zaman nicelik olarak hep aynı olsa da, zamanın içeriği bizim onu deneyimleyişimizi farklılaştırır. Zaman bazen geçmek bilmez bazen de o kadar hızlı akar ki nasıl geçtiği anlaşılmaz; ya da, bazen çok hafiftir uçuşur herkesi de hafifletir bazen de yoğunlaşıp ağırlaşır, içindekileri zorlar hatta ezebilir.

Evet, ülkenin içinde çırpındığı kaotik ortamın ürettiği sarsıntılardan üst üste aldığı ivmelerle zamanın hızı zaten sürekli artıyordu, ama bir müddettir yeni bir durumun içindeyiz; nasıl yaşanacağı gittikçe daha iyi anlaşılan 2023 seçiminin günümüze yaptığı baskı, zamanın hızına oldukça yüksek yeni bir ivme daha veriyor.

Öyle anlaşılıyor ki, seçime hazırlık süreci, seçim anı ve seçimin hemen sonrası, zamanın hızının gittikçe artacağı, hızın baş döndüreceği, algı gücünü düşüreceği, denge kaybı hatta panik yaratacağı bir seviyeye ulaşacak.

Hız, toplumsal ve siyasal yaşamın farklı alanlarından aynı anda ve sürekli verilen ivmelerle sürekli artıyor. Hızın böylesine artışının elbette nesnel bir zemini var ve zaten o zemin hızın böylesine delicesine artışına imkan sağlıyor.

(...) *Devamı 4. sayfada*

POLİTİKA

Tarih işçi sınıfı öncülüğündeki halk sınıflarını göreve çağırıyor.

Cumhuriyetin 100. yılına girerken: siyasetin "barbarca" fethi!

Muhalefet ise 100. yılda, 2023'te iktidara gelmeyi hedefliyor, restorasyonunun startını 100. yıla yakışır bir şekilde vermek istiyor. Herkesin cumhuriyeti vardı. Herkesin cumhuriyeti kendineydi.

Hasan Durkal

(...) *1. sayfadan devam*

Dargınlıklar bir kenara bırakılmış -bayramda küslük mü olurdu- ortak yerli ve milli otomobil şovuna herkes davet edilmişti. Gelmeyenler olmuştu, ama onların zaten yerli ve milli sayılmadığı hatırlanıvermişti, olsundu. Haset içindeydi muhalefet, kıskanıyordu, zaten terörle de mesafe koymuyordu, falandı, filandı… Muhalefet ise 100. yılda, 2023'te iktidara gelmeyi hedefliyor, restorasyonunun startını 100. yıla yakışır bir şekilde vermek istiyor. Herkesin cumhuriyeti vardı. Herkesin cumhuriyeti kendineydi.

"Herkesin Fransız Devrimi kendisine göreydi" diyordu Hobsbawn, *Fransız Devrimi'ne Bakış*'ta: *"Onun nasıl yüceltildiği, mahkûm edildiği ya da yadsındığı, 1789'un siyaseti ve ideolojisine değil, yorumu yapan kişinin kendi devri ve yerine bağlı olarak değişiyordu."*

29 Ekim'e yansıyan

Aslında baştan antidemokratik bir içerikle ortaya çıkan bizim cumhuriyetimizin 100. yılındaki yorumları da yorumu yapanların konumlarına göre şekilleniyor. Yıllardır yapılan resepsiyonlarda olduğu gibi bu yılki Beştepe kabul töreninde de benzer bir içerik vardı. Bolca hamaset, militarizm, güçlü devlet vurguları... Aranan halk iradesi, demokrasi, laiklik, kuvvetler ayrılığı, temel hak ve özgürlükler içeriği yoktu. Ama zaten olmayan bir şey konuşmada nasıl olsundu ki? Daha önce de yoktu ki, Erdoğan'ın suçu neydi zaten? Restorasyoncu güçlerin 29 Ekim mesajları da zayıf içerikliydi, kendilerince haklıydılar tabi ki. Halkı

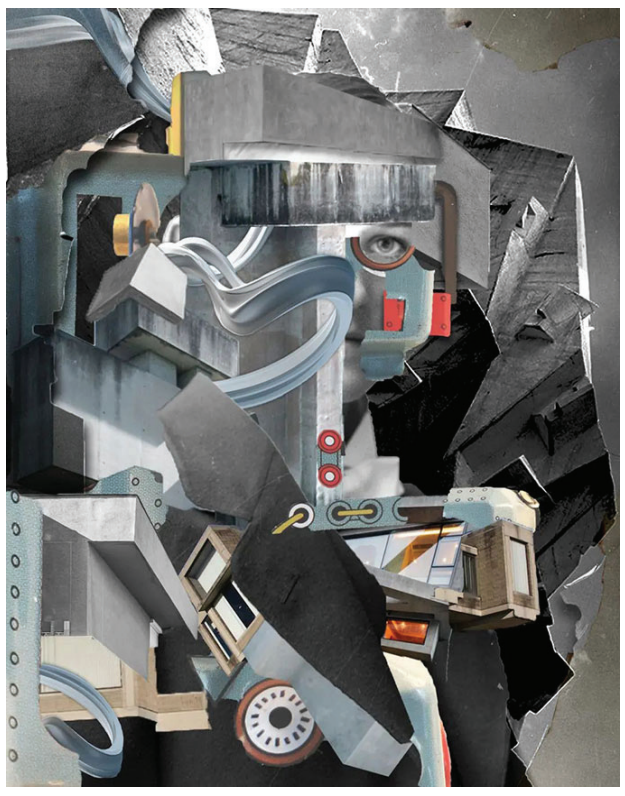

galeyana getirmenin bir anlamı yoktu. Laik, sosyal, hukuk devleti vurgusu yapmıştı ana muhalefet lideri, binlerce siyasi tutuklunun olduğu, temel hak ve özgürlüklerin yasaklandığı, bölüşüm krizinin iyice derinleştiği bir ortamda kelimeleri dikkatli seçmeliydi. AKP öncesi dönemin argümanları yeterliydi. Ne iktidar kanadına ne de onların muhalefetteki yedeklerine kızacak değiliz. Herkesin cumhuriyet anlayışı kendine. Herkesin bir cumhuriyet tasviri var. Yalnızca bugün milyonlarca insanın, halkın ihtiyaçları için geçerli değil bu. Geçmişin günümüz prizmasından yorumlanmasından kaynaklı bir farklılaşma da söz konusu olabilir. Herkes geçmişi kendi bulunduğu yerden yorumlayabilir.

Solun duruşu

Tartışmalar sosyalist soldan azade değil. Her geçen yıl artan oranda bir geçmiş övgüsü, despotik gelenekli cumhuriyeti ve onun değerlerini(!) AKP'nin saldırılarına karşı koruma çağrısı ve daha fazla sahiplenme eğilimi söz konusu oluyor. İlericilik-gericilik tartışması uzadıkça uzuyor. Doğrusu artık bu tartışma bir yönüyle gereksiz bir tartışma. Geçmişe saplanıp kalmanın en büyük handikabı, şimdinin olanaklarını görememek ya da küçümsemek gibi ciddi bir siyasal hatanın kapılarını aralaması oluyor.

Hele ki şimdinin durumu birtakım radikal değişim olanaklarını mümkün kılıyorsa, söz konusu tutum salt bir tarih revizyonizmini değil, şimdinin inkarını da içeriyor.

Şimdinin olanakları, salt ülkemizde değil, dünyanın genelinde bir burjuva demokrasisi krizinden kaynaklanıyor.

Kapitalist sistemin insanlığı getirdiği büyük yol ayrımı milyonlarca insanın mevcut burjuva düzenlerle ciddi sorunlar yaşamalarına neden oluyor. Demokrasi büyük bir sorun haline geliyor, temsil krizi derinleşiyor. Servet uçurumları hiçbir biçimsel anayasal makyajlamanın arkasına gizlenemiyor. Egemen sınıflar nükleer olasılığı dahil türlü ve çok tehlikeli savaşlara kalkışıyor. Ekolojik denge, milyonlarca yıllık evrimin sonucunda bugünlere uyum sağlayarak gelen ekosistemler çöküyor. Kimsenin bu sorunları çözmeye gücü yetmiyor. Böyle bir ortamda 100 yıl önceki cumhuriyeti savunmanın zaten yeterliliği yok. Eğer o, dört başı mamur bir demokratik düzen olsaydı bile…

Değişimin öznesi

Tarih işçi sınıfı öncülüğündeki halk sınıflarını göreve çağırıyor. Üstelik nezaket ya da başkalarından bir şey beklemeden.

Ama geçmişi tartışmanın bugünü ilgilendiren bir boyutu var elbette. O da önümüzdeki toplumsal değişimin kimlerin öncülüğünde gerçekleşeceği ya da farklı bir ifadeyle kimlerin değişimi sağlamaya yazgılı olduğuyla ilgili bir tartışma var.

Yukarıda bahsi geçen kitabın bir yerinde Hobsbawn Fransız Devrimi'nin 100. yılındaki -1889'dakikutlamalara değinirken bir noktaya dikkat çeker: Rusya, İtalya, Avusturya-Macaristan, Almanya ve Britanya'nın büyükelçilerinin hiçbiri, Devrim'in başlangıcı olarak seçilen Etats-Generaux'nun [meclisin] toplanmasının yıldönümü kutlamalarına katılmayı bilerek kabul etmemişti.

Bahsi geçen ülkelerin hiçbirinin 1889'da demokratik bir cumhuriyete sahip olmadıklarını biliyoruz. Dolayısıyla bu devletlerin temsilcilerinin radikal bir devrimle, en çok alt sınıfların şiddetinin ürünüyle kurulmuş bir cumhuriyetin kuruluş yıldönümü etkinliklerine katılmalarını bekleyemeyiz. Ama bu o dönem, salt yıkılıp gitmekte olan monarşilerin ve o rejimlerin egemen sınıflarının bir tutumu değildi. Tarih sahnesine çıktıktan sonra kanlı Jakoben iktidarına, 1830'lu yıllardan itibaren işçi sınıfı ayaklanmalarına, 1848 devrimlerine, 1871 Paris Komünü'ne tanıklık eden ve buralardan ders çıkaran, en önemlisi de tekelleşerek sınırlar ötesine göz diken Batı burjuvazisinin ve onların bu bahsi geçen ülkelerdeki kader ortaklarının, işbirlikçilerinin de ortak tutumuydu. Devir devrimleri boğma, eski rejimlerle uzlaşma devriydi. Burjuvazinin devrimci dönemi kapanıyor, gericilik dönemi başlıyordu. Bir iki istisna dışında başarılı bir burjuva devrimi olmayacaktı artık.

Barbar cüreti

Bu durumu en iyi gözlemleyen ve buradan siyasal pozisyon çıkarabilen, her biri çok iyi birer Fransız Devrimi okuyucuları olan Lenin önderliğindeki Bolşeviklerdi. Duran devrim sorununu işçi sınıfı ve halk güçlerinin (O dönemki köylüler) öncülüğünde gerçekleştirebileceklerini tarihbilimsel olarak ortaya koydular ve bunu gerçekleştirdiler. Burjuva demokratik devrimin yerini halkçı demokratik devrim almıştı, bu, geç kapitalistleşen ve eski rejimlerin restorasyonu yoluyla antidemokratik rejimler kuran ülkelerin çoğunda geçerli olan bir ilkeydi.

Halen o ilkenin geçerli olduğu ama günümüz koşullarıyla da biçimlendiği özel bir dönemdeyiz. Tarih işçi sınıfı öncülüğündeki halk sınıflarını göreve çağırıyor. Üstelik nezaket ya da başkalarından bir şey beklemeden. Halkın kendisini zorla dayatması, fiilen konumlar elde etmesi, bir program etrafında örgütlenmesi… Barbarların, yani sınıfsız toplumların, mülkiyetin ve sömürünün hüküm sürdüğü yerlere düzenledikleri akınlarda takındıkları cürete ihtiyaç var bugün. Tepeden tırnağa halkın aleyhine olan düzenleri değiştirme kudreti, örgütlü gücümüzde, barbar cüretimizde.

Savaş politikalarının ortasında bir barış konferansına doğru

Açılacak olan tartışma zeminleri, pratikte geliştirmemiz gereken o güçlü, anti-kapitalist barış hareketine katkı sunacak, oraya gidecek bir ilk adım olma potansiyeli taşıyacaktır.

Hatice Göz

Dünyada olduğu gibi Türkiye'de de savaş politikalarının tırmandığı, şiddet ve baskının arttığı bir özel dönemden geçiyoruz.

Türkiye'de de iktidar, yıllardır ötelediği krizlerin gelip durduğu yerde, onları çözme kapasitesini çoktan yitirdi. Gelip çatılan noktada var olan krizlerin içinde ayakta kalmak, bunları yönetmek ve iktidarını bunlara rağmen ve karşı sürdürmek dışında hiç seçenekleri yok. Onlara bunu verecek tek seçenek: faşizm.

Faşizmin inşa sürecinde gittiğimiz seçimde iktidar güçleri içerde ve dışarda savaş, her şeyle herkese karşı savaş politikasını hayata geçireceğe benziyor. Zaten faşizm de budur, buna ihtiyaç duyar. Faşizm yıkarak inşa olan bir rejimdir. Tüm dünyada olduğu gibi, bir yandan savaşlar artarken diğer taraftan faşizan rejimlerin yükselmesi tesadüf değil, olması gereken şey! Bu savaş politikalarını yönetecek savaş örgütlerine, onların rejimlerine ve faşistleştirilmiş halklara ihtiyaç var.

Savaş karşıtı bir toplumsal çıkış

Türkiye'nin içinden geçtiği işte bu kritik eşikte, savaş politikalarının, krizlerin ortasında 20 Eylül'de, toplumun çeşitli kesimlerini temsil eden 64 kurum ve parti, barış aktivisti ve akademisyen savaşa karşı ortak güç ve akılla, barışçıl demokratik bir çıkış yolu yaratmanın olanaklarını tartışmak ve bir yol haritası çıkarmak için yan yana geldi. Demokrasi için Birlik'in çağrısıyla yapılan bu toplantıda savaş karşıtı bir toplumsal çıkış yaratmanın somut yolları ve araçları nelerdir sorusuna yanıt arandı. Toplantı sonucunda, kapsamlı bir yol haritası çıkarmak ve sonraki süreçleri organize etmek adına kurulan komisyon çalışmalarına hızla başladı. Ve Aralık ayında yapılacak konferansın ilk adımları atılmaya başlandı.

Savaşa karşı hayat konferansı

Halklara, işçi sınıfına, kadınlara, gençlere, çocuklara yalnızca çıkışsızlık sunan bu sistemin yarattığı savaşların karşısında

giderek yeniden yükselmeye başlayan barış hareketleri ülkemizde de önemli bir zeminde duruyor. Anti-kapitalist bir zeminde yan yana gelerek, farklı birçok mücadele alanını kapsayabilecek bir barış hareketi, halkçı seçeneğin inşa olmaya çalıştığı bu zamanlarda ayrıca kritik bir önemde.

Böylesi bir dönemde toplanacak olan konferans, bir yandan savaşın yarattığı yıkımlara, eğitimden sağlığa kadar kamusal harcamalar azalırken savaş bütçesinin artmasına karşı çıkacak öbür yandan faşizmin inşa sürecinde girilecek olan seçimlerde iktidarın içerde dışarda savaş politikasıyla ilerlemesinin karşısında yükselecek olan barış politikalarının önünü açacaktır. Burada açılacak olan tartışma zeminleri, pratikte geliştirmemiz gereken o güçlü, anti-kapitalist barış hareketine katkı sunacak, oraya gidecek bir ilk adım olma potansiyeli taşıyacaktır.

Evet, tam da savaşlar ve şiddet bu kadar yükselmişken konuşulacak "barış". Egemenlerle, iktidarlarla, ezenlerle savaşmaya devam ederken; halklarla, sınıf kardeşlerimizle barışın önünü de açmak zorundayız çünkü. Egemenlerin savaşıyla bizlerin istediği barışı birbirine karıştırmadan bakmalıyız.

Konferansın ilk toplantısından bir cümle ile bitirelim yazıyı: "Kaynaklarımızı tüketen, barışçıl ve demokratik çözüm yollarını tıkayan bu savaş politikalarına karşı çıkmak insanlık görevidir. Savaş karşıtı bir toplumsal çıkış yaratmak için ortak akıl ve güçle hareket etmek elzemdir."

POLİTİKA

Halk güçleri dört koldan direniyor!

Erdoğan'ın seçim yürüyüşü

Kadınlar, Kürtler, Aleviler, göçmenler, LGBT+ bireyler her hafta sırasıyla hedef gösteriliyor, yoksulların öfkesi ve devletin şiddeti halkçı güçlere kanalize edilmeye çalışıyor. Bu girişim başarısız olunca Aleviler devlette kadro, Kürtler "açılım müjdesi" vb. ile nötralize edilerek halkçı güçlerin "kutlu yürüyüşe" engel olmaması isteniyor.

Hasan Feramuz

2022 yılının sonlarına doğru gelirken Türkiye'deki siyasal gündemin zirvesine yerleşen "seçim" meselesi her geçen gün perçinleşiyor. Siyasal öznelerin izledikleri/izleyecekleri politikalar seçimi kazanma/kaybetme üzerinden tartışılarak "anlam" kazanıyor. Muhalefet her sorunun çözümünü parlamenter sisteme dönülmesiyle gerçekleşecek olan "demokratikleşme"nin sonrasına bırakarak Erdoğan'a karşı gösterilecek aday konusundaki tartışmaları öne çıkartıp sürdürüyor.
Erdoğan ise bir bütün olarak ele aldığı bu süreci sadece seçimi kazanmakla sınırlamayarak iktidarını kalıcılaştırmayı ve faşizmin inşa sürecini nihayete erdirmeyi hedefleyerek çok yönlü hamlelerini uygulamaya geçiriyor.

Öncelik ekonomide

Erdoğan, iktidara gelmesinde ve o iktidarı sürdürmesinde önemli payı olduğunu bildiğini ekonomik gelişmelerin, gidişine de yol açmaması için bu alana öncelik veriyor.
EYT'lilere yönelik hazırlıklar, asgari ücrete rekor zam yapma sözleri, doğalgaz faturalarını karşılama vaadi vb. hamlelerle izlediği sermaye yanlısı politikalarla yoksullaştırdığı halkın tercihini kazanmak istiyor.
Ekonomik hamleleri gerçekleştirmek için ihtiyaç duyduğu kaynağı üç yolla sağlamaya çalışıyor: "Özerk" Merkez Bankası'nın para basımını arttırması, Körfez sermayesinden para akışı ve "kara para" iddiaları. Bu üç yol halkın ağzına çalınacak bir parmak balın "şimdilik" finanse edilmesini sağlasa da halkı ezen enflasyonun düşmesini ve emek-gücünün değerinin azalmasını engellemiyor.
Böylece Erdoğan'ın, seçim köprüsünü geçtikten sonra yenilen balın bedelini faiziyle birlikte halka zamanla ödeteceği görülüyor.

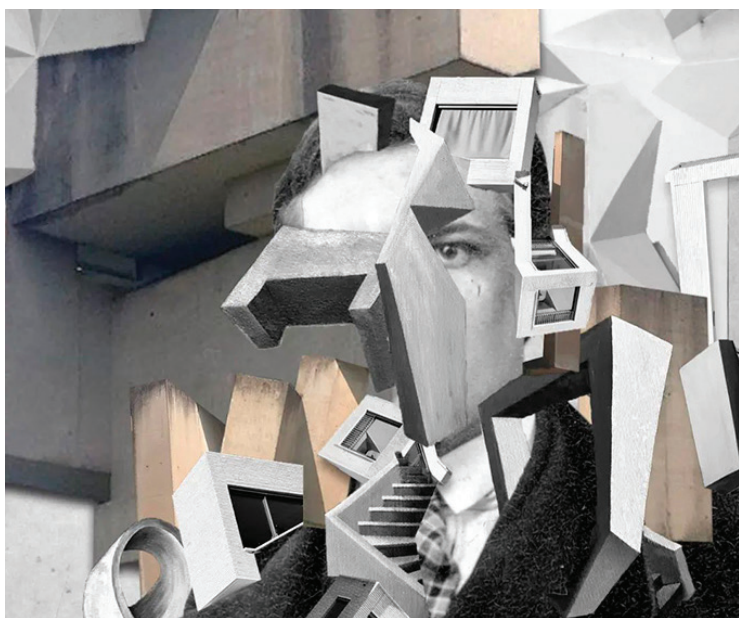

Savaşlar, öfkeler, müjdeler

Erdoğan'ın bir diğer hamle alanı ise dış politika ve askeri alan. Miraslarını aldığı sağcı, Türkçü ve İslamcı iktidarlar gibi "vatan", "bayrak", "millet" ve "din" söylemlerini kullanarak hem ekonomik alanda yükselen sesleri susturmayı hem de kitlesini konsolide etmeyi hedefliyor.
Bu bağlamda coğrafyamızdaki silahlı ya da silahsız bütün çatışmalara müdahil olarak söylemin üzerinde yükseleceği nesnel temelin sürekliliği sağlanıyor.
Bu nesnel temel aynı zamanda muhalefetin iktidarın arkasında dizilmesini sağladığı için de oldukça faydalı.
Dolayısıyla Erdoğan, seçim sürecine kadar sadece bölgemizdeki değil elinin uzadığı her yerdeki çatışmaya "elinde bayrak dilinde tekbir" ile dahil olmaktan çekinmeyebilir.
İç politika ise Erdoğan'ın özel ilgisine mazhar olmakta. Halkın yükselen tepkisini ve mücadelesini her defasında "seçime kadar sabredin" diyerek sönümlendiren muhalefete, çizgiyi kimi noktalarda aşan Kaftancıoğlu ve İmamoğlu'na yönelik davalarla birlikte büyük oranda söylemlerle "dokunarak" işlevini kaybetmemesine dikkat ediyor. Bu nedenle esas gücünü halkçı güçlere yöneltmiş durumda. Kadınlar, Kürtler, Aleviler, göçmenler, LGBTİ+lar her hafta sırasıyla hedef gösteriliyor, yoksulların öfkesi ve devletin şiddeti halkçı güçlere kanalize edilmeye çalışıyor. Bu girişim başarısız olunca Aleviler devlette kadro, Kürtler "açılım müjdesi" vb. ile nötralize edilerek halkçı güçlerin "kutlu yürüyüşe" engel olmaması isteniyor.
Çünkü farklı alanlarda çok yönlü hamlelerle seçim stratejisini başarıya ulaştırmaya çalışan Erdoğan'ın karşılaştığı içerideki ve dışarıdaki sınırlılıklar ile engeller kadar halkçı güçlerin vereceği mücadelenin, nihai sonucu belirlemede önemli oranda etkili olabileceği görülüyor.

Rant yoluna hayır! Bir düzen muhalefeti hikâyesi

Rant Yolu, bir ucu "hasta garantili" Bilkent Şehir Hastanesi'ne, bir ucu "araç garantili" Niğde Otobanı'na bağlanan, kenarında Gökçek ile ilişkili ve her bir dairesi "ODTÜ Ormanı manzaları" reklamıyla milyonlarca liraya satılan Park Joven isimli rezidansların yükseldiği kocaman bir rant projesi.

Barış Aslan

Bugünlerde ODTÜ'lüler ve Ankaralılar 2013'ten, 2017'den hatırladığımız manzaraların ortasında Ankara'nın şehir içindeki son ormanı için mücadele ediyorlar.
ODTÜ Ormanı bilindiği üzere Atatürk Orman Çiftliği'nin de parçalanmasının ardından Ankara'nın son bütünlüklü ekosistemi haline gelmiş ve korunmasının ne kadar önemli olduğu gerçeği yıllar geçtikçe akıllardaki yerini iyice pekiştirmişti.
Gökçek'in 2013'te ODTÜ Ormanı ve 100. Mahallesi arasına yapmaya çalıştığı Malazgirt Bulvarı'na karşı büyük mücadeleler verilmiş, direnilmiş fakat yol bir bayram gecesi polis ve iş makineleri eşliğinde çıkartma yapılarak tamamlanınca, ODTÜ Ormanı'nın bir yakası ranta teslim edilmişti.
Daha sonra 2017'ye geldiğimizde ODTÜ'nün ve Ankara'nın önüne bir rant ve talan projesi daha getirildi: Bilkent-İncek Bulvarı. 8 Eylül 2017'de Melih Gökçek ve ODTÜ'nün kayyum rektörü Verşan Kök arasında imzalanan protokol ODTÜ Ormanı'nın içinden yaklaşık beş kilometre uzunluğunda bir otoyol geçirilmesini öngörüyordu. Hatta protokolün imzalanmasının hemen ertesinde yine bir gecede ODTÜ Ormanı'na çıkartma yapılmış, yolun yapılacağı alanda ağaçlar kesilmiş ve Melih Gökçek bunu "Büyükşehir Rekor Kırdı" diye tweetler atarak duyurmuştu. O dönem bu ekolojik katliam sonrası gelen tepkiler, eylemler ve Melih Gökçek'in istifa ettirilmesine denk gelmesi yüzünden yol projesi hiç tamamlanamadı. ODTÜ Ormanı'nın o kısmı ağaçsız bir şekilde yaşamına devam etti, orman bölünmedi ve araziye asfalt dökülemedi.

Bu bir rant projesidir!

İşte başlıktaki hikayemiz de burada başlıyor aslında.
2019'un mart ayında, Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin çeyrek asır aradan sonra "muhalif" bir belediye başkanına geçmesi bizler için bir şey değiştirmedi. Mansur Yavaş göreve geldi ve yıllardır durdurulmuş olan, resmi adıyla "Bilkent-İncek Bulvarı Çevre Yolu Bağlantısı", bizlerin deyimiyle Rant Yolu projesini tamamlamak için çalışmalara başladı.
2021 yılı ağustos ayında yolu tamamlamak için ihaleye çıktı ve bizler de ODTÜ'lüler ve Ankaralılar olarak önce şaşkınlık, ardından gelen büyük bir öfke ile mücadelemize tekrar başladık.
Rant Yolu, bir ucu "hasta garantili" Bilkent Şehir Hastanesi'ne, bir ucu "araç garantili" Niğde Otobanı'na bağlanan, kenarında Gökçek ile ilişkili ve her bir dairesi "ODTÜ Ormanı manzaralı" reklamıyla milyonlarca liraya satılan Park Joven isimli rezidansların yükseldiği kocaman bir rant projesi.
Bir rant projesi olmasının yanı sıra Rant Yolu, ODTÜ Ormanı'nı ortadan bölecek, dökülen asfaltla yaşamı zehirleyecek ve yaklaşık bir milyon metrekarelik ormanı da ODTÜ'den koparacak olmasıyla bir "eko-kırım" projesi aslında.
Üçüncü Havalimanı inşaatının Kuzey Ormanları'nda yarattığı etki neyse, Sinpaş inşaatının Marmaris'te yarattığı etki neyse, Rant Yolunun da ODTÜ Ormanı'nda yarattığı etki de benzer olacak.

O yolu yaptırmayacağız

İşte bugün Mansur Yavaş'ın tamamlamaya çalıştığı bu Gökçek mirası projeye karşı çıkan bizler, aslında rant ve ekolojik talan politikalarına karşı çıkıyoruz. Ankara'nın son ormanını, ODTÜ Ormanı'nı korumak konusundaki kararlılığımız gücünü belediye başkanının partisinden veya isminden değil, rant ve talan karşıtı politik tavrımızdan alıyor.
Projenin yeniden başladığını öğrenmemiz üzerine bir yılı aşkın süredir mücadele ediyoruz.
Eylemler, basın açıklamaları, forumlar, paneller, bilgilendirme çalışmalarına kadar her şeyi sistematik olarak yaptık.
26 Temmuz 2022 günü ODTÜ Ormanı'nda ABB'nin taşeron şirketlerine ait iş makinelerini fark ettiğimizde ise uzun bir süre Rant Yolu alanında çadırlı nöbet tuttuk ve iş makinelerini ODTÜ Ormanı'ndan çıkarttık.
En son 8 Kasım günü ABB önünde bir basın açıklaması gerçekleştirdik ve ardından her Ankaralının mevzuatta yazan hakkının verdiği güçle meclis toplantısını izlemek istedik.
Bunun üzerine önce belediye güvenliğinin, ardından polislerin saldırısına uğradık. Bu diyaloğa kapalı, şiddet kullanan, rant ve talan projelerinin peşinden koşan sağcı tavır herkesin aklına Melih Gökçek'i getiriyor. Şu an ABB koltuğunda Gökçek'ten farklı bir ismin oturduğunu söylemek de pek mümkün değil. Yaşanan her şey aynı çünkü. O yüzden karşılığını da 2013'lerde olduğu gibi aynı netlikle vermek gerektiğini düşünüyoruz.
Şu an bizlerin çabası sonucu ODTÜ arazisinde çalışma olmasa da yolun ODTÜ dışında kalan kısmı büyük bir hızla tamamlanıyor. ODTÜ için de zamanın azaldığını düşündüğümüz için artık daha da büyük bir kararlılıkla önce muhataplarımız ABB ve Mansur Yavaş'a, sonra da bu projeden rant sağlayan herkese bir kez daha söyleyelim:
Rant Yolu Projesini Yaptırmayacağız!

POLİTİKA

Oğuzhan Kayserilioğlu

Zamanın yoğunlaşmasının nesnel zemini, sistemin ve iktidarın yarattığı çok yönlü krizlerin sürdükçe artan yıkım gücüdür.

Zaman yoğunlaşıyor

Kapitalist sistemin küresel ve yerel düzeyde yaşadığı çok yönlü krizlerle yerel iktidar alanının kendine özgü yetmezlik ve zaaflarının yarattığı özgün krizler iç içe geçerek sürüyor ve bunlar çözümsüz kalıp sürdükçe yıkım gücü artıyor!

(...) *1. sayfadan devam*

Öyle oldu ki, ekonomi, Kürt sorunu ve dünya-bölge politikaları başta olmak üzere, iktidar neredeyse bütün alanlarda "uçurum kenarında ilerleme" tarzıyla hareket ediyor. Ayakta kalabilmek için sürekli tetikte olmak zorundalar. İktidarın iktidar olma tarzının onu getirdiği günümüzdeki gerçekliğinin zorlamasıyla, artık ancak böyle davranarak işlerin bir biçimde yürüyebilmesini sağlayabiliyorlar. Ama, herkes de görüyor ki, o yürüyen işleri sinsi bir gölge de güçlü bir olasılık olarak takip ediyor: "Her an her şey olabilir!"

Ayrıca, özel bir durumu da açıkça görmeliyiz. İşlerin yürüyebilmesi için zaten fazlasıyla yüksek hızla hareket etmek zorunda olan ve artık bir "adrenalin bağımlısı" olan iktidardaki güç alanı, bütün olanaklarını kullanarak hızın daha da artması yönünde özel baskı yapıyor. Gerçek durumların hızı iktidarın "adrenalin ihtiyacını" yeterince gideremeyince, sahte gündemler yaratılıyor. Gerçek gündemlerle sahte gündemler bulamaç edilerek topluma dayatılıyor.

Hedef, sürekli artan hızla toplumsal bilinci baskılayarak toplumu felç etmek ve teslim almak!

Hız, hızın sürekli artışının yarattığı bilinç bulanıklığı; istikrarsızlık ve yarattığı riskten kaçıp güvence arama ihtiyacı; iktidar alanına "içine aldığını bir biçimde koruyan güç" olarak "fırtınadan kaçılıp sığınılacak liman" tiyatrosunu oynama imkanını veriyor. O tiyatroda, sonrasında misliyle geri alınacak "asgari ücret artışı" gibi birçok sürpriz de var! Kim bilir, belki de Ege'de bir kayalığa bayrak dikip "mutlu" oluruz ya da Kıbrıs'ta sürprizler olabilir! İnisiyatif öyle ya da böyle hep iktidar alanında olacak, iktidarın yarattığı çirkin ve sefil gerçekliğin üstü siyasal ve toplumsal alana sürekli savrulan uygun gündemlerle kapatılacak, toplumsal güçler iktidarın istediği tartışmalara çekilerek kendi gündemlerini ele almaları engellenecek! O süreçte yaşanan gürültü-patırtı içinde, "Atı alan Üsküdar'ı geçecek!"

İşte, gündemi belirle, tempoyu ara vermeden dayattığın kendi gündemlerinle sürekli yükselt, toplumun dengesini boz, bilincini bulandır! O arada muhalefeti de şaşırt ve sana cevap vermeyle sınırlı bir konuma sürükleyerek kendine tabi kıl!

Sürece kendi özel konumumuzdan, EÖİ açısından bakarsak, EÖİ'de toplanan halk muhalefeti sadece iktidar tarafından değil, resmi muhalefet tarafından kendisine yönelik yapılan hamlelerle de baskılanıyor. Mİ sadece iktidarla değil EÖİ ile de mücadele ediyor; EÖİ, kendisini "dışlama" ve "içermenin" aynı anda hedeflendiği iç içe geçen hamlelerle baskılanıp, çaresizliğe, kişiliksizleşmeye, sıradan destekçiliğe zorlanıyor.

EÖİ açısından, iktidar "kötü polis", Mİ "iyi polis!"

Zaman sadece hızlanmıyor, aynı zamanda yoğunlaşıyor, ağırlığı artıyor, sertleşiyor, kendisinin içinde olanları baskılayarak ezilmeye, çözülmeye ve irade kaybına uğramaya zorluyor.

Zamanın yoğunlaşmasının nesnel zemini, sistemin ve iktidarın yarattığı çok yönlü krizlerin sürdükçe artan yıkım gücüdür. Kapitalist sistemin küresel ve yerel düzeyde yaşadığı çok yönlü krizlerle yerel iktidar alanının kendine özgü yetmezlik ve zaaflarının yarattığı özgün krizler iç içe geçerek sürüyor ve bunlar çözümsüz kalıp sürdükçe yıkım gücü artıyor!

Gelecekle ilgili hayaller toplumun büyük çoğunluğu için artık bir şey ifade etmiyor; ya da en asgarisinden yaşlılıkta ihtiyaç duyulacak asgari sosyal güvence bile çalışanların ancak ayrıcalıklı bir kesimi için geçerli hale geldi. Toplumun çoğunluğu "gününü kurtarma" derdinde, "akşam ne yiyeceğiz, nasıl ısınacağız, kirayı nasıl ödeyeceğiz", işte temel sorular bu kadar asgariye inmiş durumda, okuluna aç giden çocukların yaşadığı baş ağrıları ve bayılmalar gündemde!

Yereldeki özel yoğunlaşmanın omurgası, köşeye sıkışan iktidarın "çıkış" için seçtiği yol!

Bu yol, iktidarın faşizmi kurumsallaştırma politikasıdır.

Bu yönde epey ilerlenmiş olsa da, halkın kendi ihtiyaçları doğrultusunda yaptığı müdahelelerden oluşan barajlar ve darbe girişimi sonrasında birden açığa çıkan "devlet krizi" gerçekliğinin yarattığı çatallanmalarla süreç baskı altına alınıyor ve kendi nihai hedefine ulaşamıyor. Evet, ortada faşist bir iktidar var, ama yeterli güvenceye sahip değil, ancak fiili durumlar üzerinden kendisini pratikleştirebiliyor.

İşte, iktidarın hedefine ulaşabilmesi açısından özel önem taşıyan seçim yaklaştıkça, zaten hiçbir yasayla kendisini sınırlamayan iktidar pratiği büsbütün çılgınlaşmaya başladı ve öyle anlaşılıyor ki şayet gücü yeterse seçim sürecini faşizmin kurumsallaşması sürecinin nihai hedefine ulaşacağı ve seçimle kendisini tasdik ettireceği bir tarzda yürütecek. "Ya seçimi kazanamasa" mı diyorsunuz; süreç seçime kadar "başarılı" olursa sonuçlar zaten "teferruat" olacak, oylar gerçekte nasıl olduğundan bağımsız olarak iktidarın istediği gibi açıklanacaktır.

Sonrası ise, yangın yeri! Faşizm elindeki sopaya güvenecek, saldıracaktır! Son bir aydır olup bitenler "başlangıç" ve zaman aktıkça şiddet düzeyi ve kapsadığı alan artarak sürdürülmesinin hedeflendiği netçe görülmelidir. En ufak bir tereddüt ya da "yok canım o kadar da yapamazlar" gibi avunmalar, faşizmin kurumsallaşması sürecinin bilinçsiz destekçisi olmak sonucunu yaratacaktır.

Ne yapılmak istendiği açıkça görülmeli, ona göre bir bilinç ve davranış içine girilmelidir.

İktidarın hamleleri ve zaafları

İktidarın kendisi dışındaki her türlü gücü düşmanlaştırmada yoğunlaşması, kendi karşısında sert bir düşman blok oluşmasını sağlıyor.

Ekonomi alanında, seçim sonrasında büyük bir yoksullaşma yaratacak ama ilk anda aldatıcı bir rahatlama sağlayacak maddi destekler Aralık-Ocak aylarından itibaren bol keseden saçılacak; dış politikada, yakın coğrafyalarda imkan bulundukça askeri hamle yapılacak; içerde her türlü muhalif ses devlet şiddeti kullanılarak mümkün olduğunca susturulacak ve sadece iktidarın sesi duyulacak. Aynı sürecin içinde, iktidar "Türklük" ve "İslam" üzerinden binbir köpük yaratacak, kadınlar, LGBTİ+ bireyler, Kürtler, göçmenler ve hatta köpekler nefret nesnesi yapılarak lince uğratılacak; toplum hiçleşip çöpleşirken iktidar güçlenecek!

Ancak, şimdiye dek olduğu gibi sürecin hızlandırılmaya başlandığı günümüz ve sonrasında da, iktidar faşizmi inşa sürecinde ciddi engellerle yüzleşecek!

Öncelikle iktidarın içinde konumlandığı sistemin içindeki engellere bakacak olursak: İlkin, ekonomik alanda yaşanan yıkımın iktidarın gereksindiği olağanüstü kaynakları bulmakta zorlayacak olmasıdır. Merkez Bankasının para basma makineleri sürekli çalışıyor da, ne kadar çalışırsa o oranda enflasyon artıyor ve paranın değeri-alım gücü düşüyor. Mafya ilişkileri, Rusya ve kimi Arap ülkeleri üzerinden gelen dövizin hiçbir garantisi yok, o akış her an tersine dönebilir, eh tabii ki dönmeyebilir ve seçime kadar sürebilir de! Devamla, yaşanan devlet krizi gerçekliğinin şiddet pratiğini yürütecek devlet güçlerinde yarattığı-yaratacağı çatallanmalar, tereddütler ve endişelerdir. Şiddetin gücü artıp alanı bütün topluma yayıldıkça emir-komuta işleyişi risk altındadır, endişeler ve farklı hesaplar üzerinden çatallanmalar hatta kırılmalar oluşabilir ve devlet şiddeti desteğiyle yürüyen süreç tersine dönerek egemenler arasındaki gerilimi arttırıp, devlet krizini derinleştirebilir.

İkincisi, uzun iktidar yıllarının yarattığı yıpranmadır. Kamuoyu yoklamaları iktidarın desteğindeki azalmayı netçe gösteriyor. Yaşanan yoksullaşmanın yarattığı yıkım düzeyindeki yoksullaşma desteği aşağı doğru çekiyor. Yolsuzluklar, mafyöz ilişkiler, her türden suçun iktidar tarafından rahatça işlenmesi gibi olgular da sadece desteğin azalmasını değil karşı öfkenin büyümesini de belirliyor.

İktidarın kendisi dışındaki her türlü gücü düşmanlaştırmada yoğunlaşması, kendi karşısında sert bir düşman blok oluşmasını sağlıyor. Yani, hedeflenen saldırının gücünü alabileceği iç desteği zayıf, sadece kendi taraftarlarıyla sınırlı ve şiddet arttıkça oralarda da dökülmeler olabilir. Özellikle yaşanacak olumsuzluklar bu dökülmeleri hızlandıracaktır.

Sonuçta, evet, iktidar seçim sürecini faşizmin kurumsallaşması sürecini nihai hedefine ulaştırma hedefiyle yürütmeyi hedefliyor. Hedefini öyle ya da böyle ucundan tutabilirse bile seçim sonucunu istediği gibi açıklayarak faşizmi kalıcılaştıracağı bir döneme sıçrayacaktır.

Halk güçleri ne yapmalı?

Yürünecek yol zordur, yüksek zeka, yoğunlaşma, kurnazlık, direnişçi kimlik ve cüretle kuşanmak gerekiyor.

Faşizmin kurumsallaşması sürecinin hızlandırılarak yürütüleceği önümüzdeki seçim sürecinin gerçek engeli, EÖİ'de konumlanan halk güçleridir.İttifak zamanın sürekli hızlanmasını ve yoğunlaşmasını kabullenip normalleştiren özel bir siyaset yapma tarzına sıçraması gerekiyor.

İlk olarak, İttifak kendisini bileşenlerini aşan bir özel siyasal özne olarak yapılandırmalıdır. Pratik düzeyde, kendisine özgü bayrağı, sloganları olmalı, bileşenleri değil kendisini öne çıkaran bir kimlik kazanabilmelidir. Böylesi bir konumlanma, ittifakı bileşenlerini çok aşan bir güce sıçratacak, yüzeyden bakınca belki bileşenlerin gölgelenmesi gibi görünecekse de, aslında bileşenlerine çok daha güçlü olabilecekleri imkanlar sunacaktır.

İkincisi, daha çok güncelliğin taleplerini karşılayan mevcut programını en güçlü tarzda savunurken, aslında güncel faaliyete de ışık tutup hedef gösterecek güncelliği aşan siyasal hedeflerini daha gelişmiş haline sıçratabilmelidir.

Üçüncüsü, sadece siyasal alanla kendisini sınırlamadan, ittifak aynı zamanda toplumsal güçleri de özgün biçimlerde kapsayabilmelidir. Özellikle Gezi sonrasında yaşanan süreçte toplumsal güçlerin siyasal alandan bağımsız varlığı hatta kimi dönemlerde aşan inisiyatifi bir gerçektir, dikkatle gözetilerek yol alınmalıdır. EÖİ, zaten içinde şekillendiği toplumsal güçlerin hareketinin siyasal sözcüsü ve toplanma mekanı olabilmelidir. Dördüncüsü, her zaman yapılan siyasal faaliyetleri en yetkin ve hızlı bir biçimde pratiğe geçirirken, bir yandan da kendisini yaşanacağı belli olan özel döneme göre yapılandırmalıdır. Yürünecek yol zordur, yüksek zeka, yoğunlaşma, kurnazlık, direnişçi kimlik ve cüretle kuşanmak gerekiyor.

POLİTİKA

Medyaya sansür, doğaya saldırı, dışarda risk politikaları yenilecek!

Daha çok yasa(k) daha çok meşruluk kaybı

Hamleler seçim sürecini de içine alan, geleceği yapılandırmak üzere gerçekleştiriliyor.

Haluk Koşar

Sansür yasası ya da resmi ismiyle dezenformasyon yasası en sonunda mecliste kabul edilerek Resmi Gazete'de yayımlandı ve yürürlüğe girdi. Gelinen aşama klasik tabirle "sıkıştılar, o yüzden seçimi kazanmak için her tür önlemi alıyorlar"ın çok ötesine geçiyor. Baskıcı bir yönetim biçimi yasa(k)larla adım adım örülüyor.

Hamleler seçim sürecini de içine alan, geleceği yapılandırmak üzere gerçekleştiriliyor. Fiili ya da resmi her tür yasa(k) bu sürecin inşasında önemli bir yer tutuyor. Faşist kurumsallaşma için tüm imkanlar seferber edilmiş durumda. Sansür yasası bu açıdan sürecin yasal kılıfı olarak iktidarın önünü açıcı bir role soyunuyor. Yasanın çıkışı ile beraber Kürt gazetecilere dönük operasyon ve tutuklamaların hemen gerçekleşmesi ve TELE1 isimli televizyon kanalına üç günlük ekran karartma cezasının verilmesi yasanın nerede ve nasıl kullanılacağının da ilk elden örneklerini gösterdi.

Fiili yasaklar

Yasal statüye kavuşmayan ama halen fiili ve keyfi olarak süren bir yasak silsilesi zaten varlığını sürdürüyordu. Renklerden şarkılara, kitabevlerinden partilere kadar her alanda fiili yasaklamalar iktidarın gayrimeşru hükmü kapsamında hayatı şekillendiriyordu. Bu kapsamda trafik lambalarının renginin değiştiğine, ya da bir doğa olayı olan gökkuşağının kitaplardan silindiğine bile şahit olduk. Mesnetsiz konser/festival yasakları ise hiçbir kanunda yer almayan ama mülki erkanın hükmünde olan

yasaklar kapsamında hayata girdi.

Yasaklanan hiçbir şey ortadan kalkmıyor, kendini yasağa uyduruyor. İktidarın alkol zamlarını bir yasak aracı olarak kullanmasına karşı kendi çözümünü üreterek kaçak içkiye yönelen toplum, yasaklarla yaşamanın yolunu da kendi yöntemiyle buluyor. İktidarın yasakladığı her şey toplum gözünde meşrulaşıyor ve getirilen her baskıcı yasa(k) iktidarın meşruluk alanını daraltıyor.

Bütün bu yasaklar bir ucunda sinmeyi diğer ucunda ise bu duruma karşı mücadeleyi barındıran iki karşıt potansiyeli de açığa çıkartıyor. Yasağa karşı yol bulmak farklı bir direniş alanı oluştursa da mevcut düzenin sürmesi bulunan yolların her birini hukuki anlamda sorunlu hale getiriyor. Bu açıdan düzenin baskıyı kurumsallaştırma yolları tıkanmadan gerçek bir özgürlükten bahsetmek mümkün gözükmüyor.

Seçimden ötesi

Tüm bu fiili ve resmi yasaklar içinde "sansür yasası" apayrı bir yer işgal ediyor. İfade etmenin en yaygın yolları herkes için kapanıyor. Tartışmalı bir dezenformasyon kavramı artık her bir haber, ifade, yorum, düşünce vb. için düşünce polisi olarak görevini görüyor. İktidar güçlerinin her bir dediği bu kavram ile doğrulanma ihtiyacı duymadan gerçek olarak kabule gidiyor. Bırakın tutuklanan Kürt gazetecileri, karartılan ekranları, iktidarın "herkes çok mutlu" dediğinde birisinin "hayır ben mutlu değilim" demesi bile *sırf halk arasında endişe, korku veya panik yaratmak saikiyle, ülkenin iç ve dış güvenliği, kamu düzeni ve genel sağlığı ile ilgili gerçeğe aykırı bir bilgiyi, kamu barışını bozmaya elverişli şekilde alenen yaymaktan, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılma*sına neden olabiliyor.

Toplumun düşünme ve düşündüğünü ifade etme yolları yasal dayanağı olan keyfi bir engelle karşı karşıya. İktidarın baskıyı artırıcı her bir hamlesine karşı toplumsal bir karşı çıkış olmadan gidilecek sandık birçok şeyin çözümü için çok geç kalınmış olma ihtimalini de taşıyor. Bazı seçimler sandığa gitmeden sokaklarda, meydanlarda kazanılıyor.

Muğla yaşam alanlarına sahip çıkıyor

Ülkenin her yanında sürdürülen ekolojik talana karşı sadece bir il ya da bölge olarak değil toptan bir karşı çıkış her geçen gün kaçınılmazlaşıyor.

Haluk Koşar

Son yıllarda Muğla, kıyılarından ormanlarına her yanı ya talan altında ya da talan tehdidiyle karşı karşıya olan bir il. Akbelen'de köylülerin ormanlarına sahip çıkmak için başlattıkları direniş halen sürüyor. Deştin ve Bayır köylüleri topraklarında yapılacak entegre çimento fabrikasına karşı seslerini duyurmaya çalışıyor. Marmaris'te SİNPAŞ'a peşkeş çekilen tabiat parkı içinde bulunan Kızılbük koyunun talanı yürütmeyi durdurma kararına rağmen devam ediyor. Şantiyenin girişinde nöbet tutan Marmarisliler bu yıkımı göğüs göğüse bir mücadele ile durdurmaya çalışıyor. Köyceğiz'de bulunan Sandras Dağı, maden aramalarıyla delik deşik edilirken dağın yüzde 94'üne maden ruhsatı verilmesine karşı tepkiler sürüyor. Bodrum, Datça, Ula ve daha pek çok ilçe bu saldırılardan payını alıyor. Sit alanları imara açılıyor, kıyılar işgal ediliyor, zeytinlikler katlediliyor, yapılaşma fütursuzca devam ediyor, dağlar taşlar kazılıyor, hava, toprak, su zehirleniyor. Son iki yılda yaklaşık 80 bin hektarlık ormanın yangınlara kurban gitmesi de olayın bir başka boyutunu oluşturuyor. Yeterli önlem alınmaması ve özellikle 2021'de gerçekleşen yangınlara geç müdahale edilmesi tahribatı büyütüyor. Doğal yapı bozuluyor ve bu bozulma ile beraber canlıların yaşamı yeni afetler ile tehdit altında kalıyor.

Saldırılara karşı mücadele de büyüyor

Yaşanan tüm bu tahribata karşı ilçelerden ve köylerden tepkiler yükselirken Muğla Çevre Platformu (MUÇEP) 6 Kasım tarihinde Menteşe'de bir miting düzenleyerek herkesi çok geç olmadan Muğla'ya sahip çıkmaya çağırdı. Çok Geç Olmadan Yaşam Alanlarını Savunuyoruz Muğla Mitingi adı altında düzenlenen etkinlik, valiliğin tüm engelleme çabalarına rağmen 83 örgütün imzasıyla gerçekleştirildi.

Muğla'nın farklı alanlarında sürdürülen mücadelelerin tek bir ses olarak kendini göstermesi açısından oldukça önemli olan miting diğer yandan da sokağı hukuk mücadelesinin yanında konumlandırarak direnci daha büyütmeyi hedeflediğini gösterdi. Ülkenin her yanında sürdürülen ekolojik talana karşı sadece bir il ya da bölge olarak değil toptan bir karşı çıkış her geçen gün kaçınılmazlaşıyor. Muğla'da gerçekleştirilen mitingin bu yolda atılmış bir adım olması en büyük beklentidir.

Ekolojik örgütlerden siyasi partilere, meslek örgütlerinden odalara kadar pek çok örgütün destek verdiği mitingin en dikkat çeken yanı ise CHP'nin de destekçilerin içinde olmasına rağmen ulusalcı solun da içinde olduğu bir grubun mitingde ya imzalarının bulunmaması ya da imzalarını çekmiş olmalarıydı.

Ekolojik talan artık koca bir ilin tüm doğal özelliklerini ortadan kaldırma noktasına gelmişken bu duruma karşı ortak mücadele kanallarının oluşturulmasından imtina etmek içinden geçtiğimiz dönemde açıklanması güç bir durum ve bu yanlıştan dönülmesi de başka bir beklentiyi oluşturuyor. Sermayenin her geçen gün azgınlaşan saldırılarına karşı topyekûn bir mücadele ile set örmek bugün devrimci bir görevdir.

Düşmanlıktan dostluğa

Son dönemde Putin ile sıklaşan birebir görüşmeler, Ukrayna'daki savaşa dair müdahaleler "tahıl koridoru, esir takasları" ömrü kısa görülen bir iktidar için oldukça önemli çabalar.

Berk Deniz

Yoksullukla, ekonomik krizle, halkın öfkesiyle ve en önemlisi çıkışını arayan bir AKP ile 2023 seçimlerine doğru gidiyoruz. Önceki yıllardaki çıkış kapılarını dış politikada arayan iktidar kanadı, bu yıl yaptığı Kuzey Irak hamlesi ve Tel Rıfat operasyonu söylentileri ile istediği çıkışı iç politikada bulamadı. Fakat son dönemlerde Yunanistan ile karşılıklı söylemler ve Rusya ile Avrupa'yı ve ABD'yi karşısına alma pahasına kurulan ilişki göze çarpıyor.

Kuzey Akım projelerine "faili meçhul" saldırılar sonrası Avrupa'ya aksayan doğalgaz akışı halihazırda büyük oranda Türkiye toprakları üzerinden yapılıyor. Erdoğan'ın Kazakistan'a gittiği dönem Putin tarafından bizzat yapılan "Avrupa'ya yönelik yakıt ve doğalgaz kaynaklarımız için ana rotayı Türkiye üzerinden sağlayarak, Türkiye'de doğalgaz merkezi kurulabilir" açıklaması ve Putin ile kurulan yakın ilişkiler seçim yaklaştıkça hızlanmaya başladı.

Tüm bunların elbette dış politikaya yönelik bir hamle olarak değerlendirebiliriz, fakat AKP seçime doğru Batı nezdinde yitirdiği krediyi Avrasya tarafından toparlamaya çalışıyor. Batı'nın AKP'yi toptan gözden çıkardığını söylemek şu an için "uç" bir çıkarım olsa da Ukrayna savaşından kaynaklı ekonomik olarak sıkışan Rusya için Türkiye'nin çıkış kapısına dönüşmesi, özellikle ABD'nin hoşuna gitmeyecektir. Son dönemde Putin ile sıklaşan birebir görüşmeler, Ukrayna'daki savaşa dair müdahaleler "tahıl koridoru, esir takasları" ömrü kısa görülen bir iktidar için oldukça önemli çabalar. Unutmamak gerekir ki Erdoğan bu görüşmelerde kendi koşullarını da dayatmaktadır. İç politikada, "oyun kurucu" sıfatıyla yapılan propaganda şimdilik ekonomik krizin ve yoksulluğun üstünü örtmese de ilerleyen zamanlarda başka hamleler ile başarıya ulaşabilir mi göreceğiz.

İş birliği mi kader ortaklığı mı?

Bu yakınlaşmadan sonra akıllara gelen en büyük sorulardan birisi seçim dönemi Rusya'nın Türkiye'ye karşı göstereceği tavır. En çok konuşulan senaryolar ise seçim esnasında devlet aygıtının hile ve şiddet kullanarak seçimin kaderini değiştireceğine dair durumlar.

Burada bilerek çarpıtılan bir somut durum bulunuyor. Türkiye Devleti halihazırda bunu yapabilecek bilgi ve deneyime sahiptir. Şu anda yaşadığımız koşullarda bile Rusya veya diğer benzer ülkelerde yaşananları aratmayacak bir devlet şiddetiyle karşı karşıyayız. Bunun için Putin'den "taktik" almasına gerek yoktur. Elbette ki hem ekonomik anlamda hem siyasi anlamda Batı'dan tam kopuşun yakın zamanda hızlı ve net olacağını söylemek doğru olmaz, fakat bu görüşmelerin gitgide sıklaşması Batı'ya bir mesaj olarak da okunabilir.

Sonuç olarak geldiğimiz noktada ise yoksulluk, açlık ve şiddetin üzerini dış politikada "oyun kurucu" rolüyle kapatmaya çalışan kibirli bir iktidar karşımızda durmakta. Fakat iktidar sahiplerinin de farkında olduğu bir gerçek şudur ki Türkiye'de ilkokul çocukları okula karnı aç gitmektedir. Bunu ne iktidarın süslü dış politika masalları ne de içerideki baskı ve zulmü gizleyebilir.

EMEK

Amasra maden işçileri katliamı, işçilerin canı pahasına büyüme mantığının bir sonucu olarak göstere göstere gelen bir iş cinayetidir.

Amasra: Kaza değil katliam

Yetkililer işçilerin genç ve deneyimsiz oluşunu, paniklemiş olma ihtimallerini de ekleyerek örnek bir maden işletmesi varmışçasına bir tablo çizmeye özen gösterdiler.

Tamer Doğan

14 Ekim 2022 akşamı Bartın İli Amasra Taşkömürü İşletme Müessesesinde (TİM) meydana gelen maden katliamında; 42 işçi, yerin en az 300 metre altında bazıları elini yüzüne kapatır vaziyette, parçalanarak, yanarak veyahut karbonmonoksit zehirlenmesinden dolayı boğularak feci şekilde yaşamını yitirdi, 10'un üzerinde işçi de yaralandı.
Soma'da 301 madencinin öldürüldüğü katliamdan dersler çıkaran devlet görevlileri patlamadan sonra, inanılmaz organize bir şekilde Amasra TİM ve cenazelerin kaldırılacağı köylere dağılarak cinayet mahaline intikal ettiler.

Devlet aklı ve refleksi

İç İşleri Bakanı Süleyman Soylu, Amasra'da günlerce maden sahasının yanı sıra köy köy, ev ev dolaşarak ailelerde oluşacak olası öfke veya haklı tepkilerin önünü kesmek için yoğun mesai harcadı. Katliamın hemen ardından bölgeye çok sayıda polis, jandarma, Diyanet görevlisi ve tarikatçı gönderilerek senkronize bir çalışma başlatıldı. Katliamın ardından Amasra'ya gelen Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan; tıpkı Soma'da sarf ettiği sözler gibi ifadeler kullandı. Erdoğan sorumluluğu olan müessese yönetimini, TTK'yi, bakanlıkları, bürokratları, müdürleri, müfettişleri ve denetçileri övmekten geri durmadı.

Üstelik Erdoğan açısından madencilerin cenazelerinin 24 saati geçmeden madenden çıkarılmış olması bir başarıydı. Oysa, marifet işçilerin çalışırken ölmemesi için gerekli tüm tedbirlerin alınması ve denetlemelerin yapılmasıydı.

Yık işçilerin üzerine!

Katliamda sorumluluğu bulunan yetkililerin önemli bir kısmı, patlamadaki sorumluluğu üretimdeki işçilere, nezaretçilere, elektrik teknikerine veyahut mühendise yıkmaya çalışarak üzerini kapatmaya çabaladılar. Bu manipülasyonu yapan yetkililer işçilerin genç ve deneyimsiz oluşunu, paniklemiş olma ihtimallerini de ekleyerek örnek bir maden işletmesi varmışçasına bir tablo çizmeye özen gösterdiler. Katliamın ilk gününden bu yana, bazı yetkililer maden sahasında yapılan keşiflerde, emniyet ifadelerinde, savcılık ve hakimlik sorgularında ısrarla kasti sorumsuzluklarını ve en tepeden aşağıdaki müesseseye varana dek süregelen çürümüş yönetme biçimini kapatma maksadıyla barutçunun yönetmeliğe aykırı bir şekilde dinamit patlattığı, beklemesi gereken süreden önce ölçüm yapmaksızın patlatma yaparak katliama neden olduğu algısını yaratmaya çalıştılar.

Neden Katliam?

Amasra'da, Soma'da, Ermenek'te, Hendek'te ve daha nice yerde çalışan işçilerin iş cinayetlerinde yaşamını yitirmesi sonrasında bilinçli bir şekilde facia, olay, kaza gibi kavramlar kullanılırken çoğunlukla katliam demekten özenle kaçınılıyor. Siyasal iktidara muhalif olduğunu iddia eden ciddi bir kesim tarafından ısrarla maden katliamı yerine facia denmesinin altında; mevcut sermaye düzeni, kapitalist sistem veyahut devletin bekası açısından farklı düşünmemeleri yatıyor. Yaşanan iş cinayetine katliam dediğiniz anda katil(ler) olduğunu da iddia edeceğiniz ve ucu Amasra TİM'den TTK'ye, ÇSGB'den Enerji Bakanlığı'na uzanacağını, HATTAT üzerinden de sermaye sınıfına dokunacağını, tartışmaya açacağını gayet iyi bildiğiniz için tamamen soyut ve doğal bir afetmiş gibi algılanmasına yol açan 'facia'yı tercih edersiniz ve devlet aklına hizmet edersiniz.

Karın doyurmaz saygınlık getirmez bir kanun: Öğretmenlik Meslek Kanunu

Yürürlüğe konulmak istenen hiyerarşi eğitim emekçileri arasındaki iş barışını bozacak nitelikte olduğu gibi öğretmen-veli-öğrenci ilişkisini çatışmalı hale getirecek özellikte.

H.Arıkuşu

TBMM'de 3 Şubat 2022 kabul edilen, 14 Şubat 2022 tarihinde Resmî Gazete'de yayımlanan ÖMK (Öğretmenlik Meslek Kanunu) başta eğitim emekçilerinin olmak üzere, öğrencilerin ve velilerin "başının belası" bir kanun olmaya aday.
ÖMK'ya göre öğretmenler artık 3 farklı kategoride değerlendirilecek. Mesleğe ilk adım atan eğitim emekçileri şimdiye kadarki "öğretmen" sıfatıyla, 10 yıllık görev süresini doldurandan sonra "uzman öğretmen", 20 yıllık görev süresini dolduranlar ise Başöğretmen sıfatıyla kategorize edilecek.
Eğitim ortamını yeni bir kaos sürecine sürükleyebilecek bu kanun; öğretmenlik mesleğini itibarsızlaştıran, öğretmenlerin ekonomik sorunlarına çözüm üretmeyen, eşit işe eşit ücret ilkesini ortadan kaldıran, özlük haklarını zayıflatan, öğretmenler arasındaki ayrımcılığı ve eşitsizliği derinleştiren bir uygulama olduğu aşikâr.

Öğretmenlerin derdi geçim ve saygınlık

Milli Eğitim Bakanı tarafından 60 yıllık bir rüyanın gerçekleşmesi olarak ifade edilen ÖMK, geçmişte düzenlenen eğitim şuralarının bazılarının gündemine alınarak tek taraflı tartışılmış ve bazı kararlar alınmıştı.
Kariyer basamakları AKP iktidarı tarafından da 2004 yılında gündeme getirilmiş, bir kanun olarak çıkarılmasa da ÖMK, 13 Ağustos 2005 tarihinde "Öğretmenlik Kariyer Basamaklarında Yükselme Yönetmeliği" olarak Resmî Gazete'de yayımlanarak bugünkü halinden küçük farklılıklar içeren şekliyle uygulamaya konulmuştu. Eğitim emekçileri bu yasayı ne heyecanla karşıladılar ne de "60 yıllık bir rüyanın gerçekleşmesi" olarak algıladılar. Zira "yoksulluk sınırının" çok altında, "açlık sınırının" biraz üstünde aldıkları maaşla çok zor koşullarda yaşayan öğretmenler kariyer değil geçim ve saygınlık istiyor.

Eğitim emekçileri eylemde

Faşiz Yürürlüğe konulmak istenen hiyerarşi eğitim emekçileri arasındaki iş barışını bozacak nitelikte olduğu gibi öğretmen-veli-öğrenci ilişkisini çatışmalı hale getirecek özellikte.
Kadrolu, ücretli öğretmen ayrımıyla eşit işe eşit ücret ilkesinden uzaklaşan eğitim ortamı; güvenlik soruşturmasından geçirilerek "komisyonla" öğretmen alımları ile iş güvenliğini tehlikeye atacak, halkın öğretmenleri hükümetin öğretmenlerine dönüşecek.
Eğitim emekçileri bu bilinçten hareketle 2 Kasım 2022 Çarşamba günü 14 eğitim iş kolundaki sendikanın katılımıyla bir "iş bırakma eylemi" gerçekleştirdi. Kanun teklifi gündeme geldiğinden bu yana çeşitli eylem ve etkinliklerle tepkisini dile getiren emekçiler iş bırakmayla büyük yankı uyandırdılar. Gelişmelere bağlı olarak milli eğitim bakanı yasanın yenileneceğini sınavın ileri bir tarihe ertelendiğini duyurdu. Akabinde yasanın AYM'de görüşülerek tarafların dinlenmesine karar verilmesi, AKP-MHP iktidarının cesaretinin kırılıp geri adım attığının göstergesi.
Etkili eylemlilik süreciyle, kararlı direnişlerle ÖMK'nın iptal edilmesi eğitim emekçilerin kazancı olacak.

Öğretmen sendikası: "Eğitimde sömürü ve güvencesizliği durduracağız"

Özel sektör öğretmenleri olarak ayağa kalkarak taban maaş ve diğer tüm taleplerimiz etrafında bir araya gelip kendi sözümüzü söylediğimiz süreci örmek zorundayız.

E. Batmaz – Duygu Yılmaz

Eğitimin piyasacı bir kavrayışla ele alınıp neredeyse tümüyle patron aklının egemen olduğu bir dönemi yaşıyoruz. Bu dönem sermayenin aklıyla "sektörleşen" eğitimin kamusal olmaktan çıkıp kâr ve rant üreten bir alana dönüşmesine sahne oldu.
Özel öğretim kurumları adı altında son yıllarda ivmelenerek artan özel okullar, özel öğretim kursları, dershaneler, özel eğitim ve rehabilitasyon merkezleri, motorlu taşıtlar sürücü kursları, vakıf üniversiteleri vb. bunun önemli bir göstergesi. Bir diğer gösterge de özel okullaşma oranının yüzde 25'lere vardığı ve bu okullarda çalışan öğretmen sayısının 174 bin olması. Bu sayı kayıt dışı, sigortasız yahut farklı iş kolunda gösterilerek çalıştırılanları düşünüldüğünde çok daha fazla.

Güvencesizlik kural oldu

Bu özelleştirme politikaları sömürüyü, ağır/kötü/uzun çalışma koşullarını, hak gasplarını ve güvencesizliği beraberinde getirdi. Bu güvencesizlik belirli süreli ve sözde 10 aylık yapılan sözleşmeler ile bir kural haline getirildi.
Bunun üzerine bir de 2014 yılına dek yasada olan bizim *taban maaş* hakkı olarak nitelendirdiğimiz "Okullarda yöneticilik ve eğitim öğretim hizmeti yapanlara (…) dengi resmi okullarda ödenen aylık ile sosyal yardım kapsamındaki ek ödeme tutarlarından az ücret verilemez." hükmünün 2014'te kaldırılmasıyla birlikte özel okullarda çalışan öğretmenlere düşük ücret verilebilmesi olanaklı hale geldi.
Yapılan yasa değişiklikleri ile öğretmenin elinde avucunda ne varsa alındı; elde kalan ise belirli süreli sözleşme ile dayatılan güvencesizlik ve asgari ücret seviyesinde/altında ücretler, sömürü ve sefalet oldu.

Örgütlü mücadele önümüzü açıyor

Tüm bu koşullara rağmen kendi koşullarını değiştirmenin yol ve yöntemini arayan bir grup öğretmen olarak işsizliğe ve sömürüye karşı önemli bir adım atarak sendikalaşma sürecini başlattık.
Özel Sektör Öğretmenleri Dayanışması ismi ile bir araya geldiğimiz günden bu yana bürokratik olmayan, taban örgütlenmelerini merkeze alan, katılımcı ve demokratik, siyasi partilerden, devletten ve sermayeden bağımsız, dönemin ve öğretmen mücadelesinin ihtiyaçlarını karşılayacak esneklikte bir sendika fikri ve sorunlarımız ve çözümleri üzerine yoğun biçimde kafa yorduk.
Yapılan uzun ve verimli tartışmalar sonucunda sendika fikri olgunlaştı ve tüzüğümüzü oluşturduktan sonra 26 Ağustos 2021 tarihinde Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası'nın kurulduğunu duyurduk.
Kurulduğumuz günden beri sektörde var olan sömürüye, hak gasplarına, hukuksuzluğa ve güvencesizliğe karşı fiili ve meşru bir hattan aldığımız ilham ile mücadele ediyoruz.

Artık kazanma zamanı

5 Ekim 2021 Dünya Öğretmenler Gününden bu yana başlattığımız "taban maaş hakkımızı geri istiyoruz" kampanyası bu alanda sürdürdüğümüz önemli bir mücadele başlığı. Bu acil ve ertelenemez talebi dillendirmeye ve bu uğurda mücadeleyi kazanıma ulaşıncaya dek bitirmemek üzere devam ediyoruz.
Ama asıl olan bu hakkın kazanılmasıdır ve biz buna hiç olmadığı kadar yakınız. Bizlerin, öğretmen hareketinin ve en nihayetinde kendimizi bir bileşeni olarak gördüğümüz emek hareketinin bu kazanıma ihtiyacı var.
Özel sektör öğretmenleri olarak ayağa kalkarak taban maaş ve diğer tüm taleplerimiz etrafında bir araya gelip kendi sözümüzü söylediğimiz süreci örmek zorundayız.

POLİTİKA

İktidarıyla, muhalefetiyle tüm düzen güçleri halkın iradesini teslim alma niyetinde.

Perihan Koca

Halkın iradesini ezme ve yığınların sessizliğini kurumsallaştırma stratejisi

Türkiye Yüzyılı Vizyon Programı'ndan şapkadan tavşan çıkaramadıkları gibi, Türkiye vizyonunun makyajı ilan edilir edilmez her yerinden pul pul dökülüveriyor. Ancak yaslandıkları milli güvenlik konseptinin çoklu hamleleri bunu gerektiriyor.

(...) *1. sayfadan devam*

Son on beş yirmi günlük pratikleri de bunun somut göstergesi.
Birbiri ardına gelen, sansür yasası, ekran karartma, gazetecilere özellikle de Kürt gazetecilere yönelik sürdürülen operasyonlar, Şebnem Korur Fincancı'nın tutuklanması, TTB'ye yöneltilen ve akabinde TMMOB'u hedefleyen kayyım tehdidi, İstanbul'da başlatılan ve hafta sonu İzmir'de üniversite rektörlerinin katılımıyla devam ettirilen LGBTİ+ karşıtı gösteriler, eşit yurttaşlık talebiyle meclise yürüyen Alevi kurumlarını şiddetle karşıladıktan sonra, hemen akabinde bir gece yarısı kararnamesi ile tekçi ve inkarcı bir 'açılım yönelimi'yle Alevi Bektaşi Kültür ve Cemevi Başkanlığı'nın kurulması ve devamı adım adım ve de sertleşerek geleceği belli olan politik hamlelerle seçim savaş stratejisinin içeriği donanıyor/donatılıyor. İktidar koalisyonu yeni bir aşamaya geçmenin sınırlarını zorluyor.

"Türkiye Yüzyılı Vizyon Programı" hamaseti

Sarayda alınan siyasi kararlar doğrultusunda, talimatlı bir yargı eliyle sürdürülen operasyonel hamlelerle, temel hak ve özgürlüklerin tümüyle askıya alındığı, olağanüstü hâl rejiminin fiilen yürürlükte olduğu saray ile göbekten bağlı bir milli güvenlik konsepti işletiliyor.

Aynı güç savaşımının başka bir versiyonuyla eş zamanlı olarak "Türkiye Yüzyılı Vizyon Programı" 'farklılıklarımız zenginliğimiz ve gücümüzdür, farklılıklarımızla geleceği inşa edelim' çağrısıyla açıklandı. Esasında deklarasyonda bolca başvurulan 'kucaklaşma, sevgi, hoşgörü, birlik' cümleleriyle bir yandan da sıkı sıkıya hamasete tutunuyorlar. İçkin olarak, sözde muhalif gördükleri sanatçı, aydın, gazetecileri de seçim stratejisinin bir dekoru olarak etraflarına dizerek 'açılım hamasetine' boylu boyunca yaslanıyorlar. Aynı hamaset, kendisini yerli ve milli otomobil olarak propaganda ettikleri TOGG'un üretim tesisi açılışında da gösterdi. Bir yandan 'yerli ve millilik açılımını' bir yandan Kürtlere, Alevilere, gazetecilere doğru 'açılım vizyonu' dedikleri yönelimi, bir yandan ise 'başörtüsü ve aile ile ilgili anayasa değişikliği' kapsamında yapılan ziyaretleri gündemde tutuyorlar. Ne var ki, Türkiye Yüzyılı Vizyon Programı'ndan şapkadan tavşan çıkaramadıkları gibi, Türkiye vizyonunun makyajı ilan edilir edilmez her yerinden pul pul dökülüveriyor. Ancak yaslandıkları milli güvenlik konseptinin çoklu hamleleri bunu gerektiriyor.

7 Haziran 2015 nesnelliğini, 7 Haziran-1 Kasım arasında yürüttükleri operasyonel hamlelerle toplumsal şok taarruzlarıyla kendilerine bükmeyi beceren siyasi iktidar, şimdinin nesnelliğinde çıkış stratejisini savaş stratejinin başka bir yönüne yaslanarak sağlamaya çabalıyor.
Zira, gelinen aşamada AKP artık yekpare bir siyasi parti değil.
Bütünlüğünü kaybettiği gibi, iç hizipleşme ve çatışmaların yoğunlaştığı, belki de tarihinin en zorlu ve çetrefilli dönemini yaşıyor. O yüzden de milli güvenlik konseptine dayanan psikolojik harp teknikleriyle donatılmış post-truth siyasetinin hamasi politikalarına sıkı sıkı sarılmaya da mecbur.
Ondandır ki; devlet şiddetinin dozunu artırırken, bir yandan da 'farklılıklarımız gücümüzdür', 'birlik ve sevgi siyasetimizle güçlü Türkiye' hamasetine tutunuyorlar. TOGG gibi projelerle, sosyal konut paketleriyle, önümüzdeki dönemde yapılması beklenen asgari ücret artışı ve emeklilere yönelik projelerle istikrar ve fetih iddiasını da korumaya çabalıyorlar.
Bir yandan da faşist rejimin anayasasının icrasına girişerek, homojen toplum idealizasyonuyla atılan ve faşizmin yolunu döşeyen ardışık hamlelerle rejimin siyasal ve toplumsal unsurlarını meşrulaştırarak ilerletme iddiasını da sürdürüyorlar.

Yeni bir aşamaya doğru

Toplumsal öfkenin akıtılacağı yeni iç ve dış düşmanlar yaratarak, militarize edilmiş mikro alanları güçlendirerek, halk/yurttaş ya da özne değil, devlet-sermaye-aile(erkek) kontrolünde kul ya da ümmet tebaasını yeniden inşa etmek zorundalar.

AKP 20 yıllık iktidar pratiğinde örgütlü bir yıkımın mimarlığını üstlendi. Sermayenin sözcülüğünü yeni rejimin kurumsallaşma görevine soyunarak yürütürken, yaşamı, toplumun ve siyasetin bütün alanlarını çok yönlü işgal pratikleriyle tekeline alarak ilerledi. Bunu yaparken de alternatif yaşam arayışları ve tahayyülüne karşı bir savaş yürüterek var oldu. Cemaat ve suç örgütleriyle girişmiş olduğu ortaklığın bütüncül gücünü kendi önündeki engellerin ortakları tarafından temizlenmesi ve korku iklimi yaratılarak saltanatının an be an konsolide edilmesinden aldığı güçle siyasal varoluşunu tahkim etti. Ama şimdi koalisyonun ortakları başka gemilerde konumlanıyor. Kılıçlar çekilmiş vaziyette herkes fırsat kolluyor. Cemaat, mafya, çete, derin devlet denklemi devlet erkanının bozuma uğraması ve devlet krizi gerçekliği ile başka bir boyuta erişti, devletin kendini dayandırdığı kanun ve nizam müesseseleri işlevsizleşti ve tabelalaştı malumunuz.
Hal böyle olunca 7 Haziran nesnelliğini ülkenin dört bir yanında patlatılan bombalarla tersine çevirme asabiyeti ve fetihçi bütünlüğü bugün aynı konseptle devreye sokulamıyor. O konseptin farklı versiyonları devreye sokularak ve nihayetinde halkın iradesini topyekûn ezerek, kendi sultalarını yeniden tahkim etme ve rejimi kurumsallaştırma gayretkeşliğindeler.

Kul ve ümmet tebaası

Halkın haber alma hakkını gasp ederek, metropollerde halkın hak talep etme ve protesto etme hakkına valilik ve kaymakamlık makamları aracılığıyla el koyarak, Kürt illerinde sokağa çıkma yasaklarını yerleşikleştirerek ve kayyım siyasetini yukarıdan aşağıya merkezileştirerek olağanüstü hâl hukukuyla eyleyip, şiddet ve zor yoluyla kitlesel sessizliği sağlama arayışındalar. Zira iktidarlarının ana dayanağı olan 'yığınların sessizliği' ses vermeye, korku eşiği aşılmaya, toplumsal kesimlerin emek, özgürlük, adalet arayışları boy vermeye başladı.
Eski rejimin despotik mirasının da bilinci ve devamcılığıyla gayet iyi biliyorlar ve devlet aklının kolektif hafızasının uygulayıcılığıyla da gayet farkındalar ki, 'yığınların sessizliği' ancak zor aygıtlarını toplumun tüm güçlerinde bilinç ve irade kırılmaları yaratılarak inşa edilir. Toplumsal öfkenin akıtılacağı yeni iç ve dış düşmanlar yaratarak, militarize edilmiş mikro alanları güçlendirerek, halk/yurttaş ya da özne değil, devlet-sermaye-aile(erkek) kontrolünde kul ya da ümmet tebaasını yeniden inşa etmek zorundalar. Zira AKP çözülürken, devlet kutsiyeti de çözülüyor.

Restorasyonun içeriği

İktidar koalisyonun alternatifi olarak kendini konumlandıran, CHP ve İYİ Parti öncülüğündeki Millet İttifakı da devletin restorasyonunda bu yeni devletin ideolojik harcına, kadrolaşmasına ve çıkarlarına uyumlanmış bir ittifak olarak, milliyetçilik, ırkçılık, İslamcılık, kapitalizm ve patriyarkanın ittifakını yeni bir makyajla devlette inşa ve tahkim etme hedefini güdüyor. Devletin restorasyonunu, despotik devletin temellerine dokunmadan, iktidarın ve servetin el değiştireceği bir geçiş süreci öngörüyorlar. Kılıçdaroğlu'nun Ziya Gökalp'in Türkçülüğün Esasları kitabını konuşmasının asli mesajı olarak masasının üstüne koyup başörtüsünü yasal güvence altına alma 'müjdesi' vermesi ya da Akşener tarafından İttihatçılığa durulan selamlar ve verilen mesajlarla neye talip ya da tabi oldukları imgelerin izinden giderek bakarsak bile malumun ilamı. Karşımızda egemen iki sınıf ittifakı var. Kökleri aynı yataktan yeşermiş geleneklerinin güncel pozisyon alışlarıyla ilerliyorlar. Güç savaşımı hızlanır, siyasal ortamın sisli iklimi yoğunlaşırken egemenlerin çıkış stratejilerinin tarihsel kökleri safları belirginleştirerek netleşiyor.

DÜNYA

Enerji krizi kapitalizmin yapısal krizini derinleştirirken halkçı güçlerin de önünü açıyor.

Enerji krizi dünyayı "ısıtıyor"

"Kraldan çok kralcı" olan Avrupa'daki iktidarlar sadece siyasi destekle kalmayıp, ABD'den silah ve normalden daha pahalı doğalgaz alarak ekonomik destek sağlıyorlar. Halka gelince kriz önlemi olarak "19 dereceye sabitlenen" kaloriferler, kapitalistlere gelince sonuna dek açılmakta.

Berk Deniz

COVİD-19 pandemisi ile başlayan küresel enerji krizi Rusya-Ukrayna savaşı ile daha da alevlendi. Pandemi döneminde azalan enerji talebiyle birlikte hızla düşen petrol fiyatlarını dengelemek için Rusya ve Suudi Arabistan arasındaki petrol savaşları ile başlayan ve sonrasında Amerika'da petrol fiyatlarının tarihte ilk defa 0 doların altına düşmesi ile devam eden süreçte, dünyada enerji üretiminin girdiği kriz sadece finans sektörünü değil aynı zamanda gıda, ulaşım, ısınma fiyatlarını da arttırdı. Ukrayna-Rusya savaşı sonucu özellikle Avrupa'da oluşan doğalgaz merkezli enerji sorunu sebebiyle Avrupa'da birçok ülkede protesto ve eylemler gerçekleşti. Avrupa'nın sanayi devleri zorunlu kesintilere gitti, işten çıkarmalar yaşandı ve tarihin rekor enflasyonları gerçekleşti. Avrupalı iktidarlar ise yüksek enflasyon altında ezilen halka yardım etmek yerine ellerindeki imkânı "Pax Americana"nın yaşaması için Ukrayna'ya daha fazla silah göndermek için kullandılar.

Resesyon Avrupa'sı

Ukrayna-Rusya savaşı sonrası Avrupa'nın yaptırımlarına karşı Rusya'nın gaz kesintilerine gitmesi, ruble ile satış yapması ve son olarak Kuzey Akım hattının "faili meçhul" biçimde patlatılması özellikle Almanya olmak üzere Euro bölgesinde hali hazırda devam eden enerji ve onun sonucu oluşan gıda krizini körükledi. Sanayinin lokomotifi olan Almanya'da 1949'lu yıllardan beri en yüksek sanayi ÜFE oranı görüldü, İngiltere'de büyük çelik fabrikaları üretime ara verdi ve işten çıkarmalar başladı. Büyük firmaların üretimi durdurmasının iki önemli nedeni bulunmakta.
İlk olarak Rusya'dan doğrudan alınan doğalgazın stabil miktarda iletilememesi, ikinci olarak ise doğalgaz ile üretilen elektriğin fiyatının artması sonucu faturaların karşılanamayacak kadar yüksek olması.
Fiyatları aşağıya indirmek için birtakım tasarruf paketleri ve önlemleri açıklamanın yanı sıra doğalgaz açığını kapatmak için Amerika'dan normalden kat ve kat daha pahalı bir fiyatta sıvı doğalgaz ithalatına başladı.
Tüm bu "önlemlere" rağmen Euro bölgesinde resesyon kaçınılmaz gözüküyor.

Halkın payına düşenler

İşten çıkarmalar, artan gıda ve ısınma fiyatlarının pençesinde kalan halk ise Avrupa'nın birçok yerinde sokaklarda eylemler yaptı, sendikalar grevlere başladı. Fransa'nın en büyük sendikası CGT'nin örgütlediği petrol-akaryakıt ve ulaşım işçileri, İngiltere'de metro çalışanları, otobüs şoförleri ve UBER sürücüleri, öğretmenler, liman işçileri, ceza avukatları, sağlık çalışanları, temizlik işçileri, havacılık ve posta servisi çalışanları grev yaptı. Almanya, İtalya, İspanya, Belçika'da da oldukça geniş katılımlı grev ve eylemler gerçekleşti. Enflasyonun çift hanelerden düşmemesi ve buna rağmen iktidar mensuplarının "Disney+ üyeliğinizi iptal edin", "Soğuk duş alın" gibi halkla alay eden önerileri bardağı taşıran son damla oldu. Avrupa'daki kraldan daha kralcı olarak ABD politikalarını savunan iktidarlar, sokağa çıkan kitlere "Rus ajanı", "Ukrayna'ya yardım ediyoruz olur böyle şeyler" demek dışında başka bir şey sunmuyorlar.

Krizin geleceği ve kısmi kazananlar

Neredeyse birinci yılını dolduracak olan savaşın başka bir şekle evrilip daha da süreceği görülüyor. En iyi senaryoda bile -ki bu savaşın hızlıca bitmesi demek- yaptırımların kalkması, karşılıklı ilişkilerin eskiye dönmesinin oldukça uzun bir süre süreceğini söylemek yanlış olmaz. ABD'den doğalgaz ithalatının Rusya'dan gaz alımının yerini tutamayacağı iktidarlar tarafından da gayet iyi biliniyor. Buna rağmen savaşı daha da büyütmenin heyecanıyla Avrupalı iktidarlar Kiev'e her gün yeni bir silah göndermeye devam ediyor, ekstra olarak askeri harcamalarını bu kriz ortamında bile çılgınca arttırmaya devam ediyorlar. "Kraldan çok kralcı" olan Avrupa'daki iktidarlar ise -özellikle Almanya'da koalisyon ortağı Yeşiller Partisi- sadece siyasi destekle kalmayıp, ABD'den silah ve normalden daha pahalı doğalgaz alarak ekonomik destek sağlıyorlar. Halka gelince kriz önlemi olarak "19 dereceye sabitlenen" kaloriferler, kapitalistlere gelince sonuna kadar açılmakta. Dünya'daki isyanlar, grevler veya eylemler sadece Avrupa'da gerçekleşmiyor tabi ki. Güney Amerika'dan Afrika'ya, Afrika'dan Asya'ya birçok ülkede halklar açlığa, yoksulluğa baskıya karşı yumruklarını havaya kaldırmış durumdalar. Kapitalizminin içine girdiği bu yapısal kriz halklara yeni bir yol açmaktadır. Bu yolda, devrimci öznenin somutlanıp öncü pozisyonuna gelmesi hiç de uzak bir ihtimal değil. Avrupa'da dolaşan hayaletin egemenleri "korkutması" hiç olmadığı kadar mümkün.

Lula'nın "seçimi"

Lula'nın izleyeceği politikalar, Latin Amerika ve dünya halklarının isyanları ile buluşabilme çabasını gösterdiği takdirde "başka bir dünya mümkün" sloganın mümkünatlarını artırabilir.

C. Malatya

Ekonomik açıdan Latin Amerika'nın en büyük, dünyanın ise ilk on beş ülkesinden biri olan Brezilya'da aylardır beklenen seçim gerçekleşti. Büyük farkla ve "rahatça" kazanması "beklenen" eski başkan Lula, yüzde 1,8 ve 2 milyon oy farkıyla Bolsonaro'yu anca geçebildi. Öncesi ve sonrasıyla seçim sürecinde yaşananlar ise başta Brezilya olmak üzere Latin Amerika ve dünyadaki önemli gelişmelere "beklenmedik" şekilde etkileri olabilme potansiyelini taşıyor.

Adam "kazandı"

'Bolsa Famila' adı verilen programla milyonlarca insanın yoksulluk seviyesinin üzerinde gelir elde etmesini sağlayan, BRICS'in kurucularından biri olarak dünya siyasetini etkileyen, pembe dalgayla iktidara gelen "solcu" iktidarları bölgesel ittifaklarla birleştiren, Brezilya ekonomisini hızla büyüterek 2010'da dünyanın 7. büyük ekonomisi yapan Lula, koltuğunu eski gerilla Dilma Rousseff'e devretmişti. Halefi Dilma Rousseff'in 2016 yılında yargı darbesiyle azledilmesinden sonra kolları sıvayan Lula, başkanlığa tekrar aday olduğunu ilan etmişti.
2018'de ABD'nin de desteğiyle yargı komplosuyla 580 gün hapis yatan Lula, aynı yıl gerçekleşen seçimlerde aday olamamıştı. ABD destekli müesses nizamın çabalarına rağmen Lula, özellikle alt sınıflardan aldığı büyük desteğiyle tekrar seçilebilmeyi başardı. Alt sınıflardan gelen destekle birlikte Bolsonaro'nun izlediği politikalar da halkın diğer kesimlerinin yönünü Lula'ya dönmesini sağladı.
Diğer yandan Lula'nın Bolsonaro'nun faşizan söylemleri ve politikaları karşısında "demokrasi" söylemini öne çıkartıp geniş bir cephe kurması da seçimleri "kazanmasına" sağladı.

"Sınırlamalar"

Seçimi kazanmasına karşılık Lula'nın önündeki engeller ve sınırlılıklar azalmak bir yana giderek artmakta. Seçim öncesinde ve sırasında darbe söylentilerinin eksik olmaması, darbeci geçmişine inkâr etmeden sahip çıkan Brezilya ordusundaki kimi generallerin Bolsonaro'ya desteklerini sunması önümüzdeki süreçte askeri darbenin önemli bir olasılık olduğuna işaret ediyor.
Diğer yandan Temsilciler Meclisi ve Senato'da Lula'yı destekleyen partilerin ve ittifakların çoğunluğa sahip olaması, önemli eyaletlerin valiliklerinin Bolsonaro'nun müttefiklerinin elinde olması "yasama" ve "yürütme"de de Lula'ya sınırlama çabalarının uygulanabileceğini gösteriyor. 2018'de Lula'yı mahkûm ettikten sonra adalet bakanı olan Sergio Moro'nun biçim verdiği "yargı"nın da Lula'yı sınırlama konusunda yasama ve yürütmeye katılma ihtimali yüksek.

Lula'yı "dışarıdaki" bu sınırlamalar kadar "içerideki" sınırlamalar da bekliyor. Brezilya'da neoliberalizmin öncüsü PSDB'den 2006 yılında Lula'ya karşı aday olan, uzun yıllar valiliğini yaptığı Brezilya'nın en büyük eyaleti Sao Paulo'da kentin yoksul mahallerinde gerçekleştirdiği yıkımlarla "kötü bilinen", sermayedarlarla yakın ilişkilere sahip Geraldo Alckmin'i başkan yardımcısı yapması Lula'nın izleyeceği açlık ve yoksulluk karşıtı "sosyal" politikalarda önemli frenleyici olacaktır.
Fakat Haziran 2013'te ulaşım zamlarına karşı sokaklar zapt ederek Gezi'ye selam çakan, Bolsonaro'yu sokakta adım adım gerileten Brezilya halkının bu "sınırlamalara" uyacağı pek olası değil. Çocuk işçilikten gelme Lula da "halk"tan yana tavır aldığı takdirde sınırlamaların aşılması oldukça mümkün.

Mümkünatlar

Brezilya'daki bu gelişmelerin etkilediği ve etkilendiği bir diğer gelişmeler de Latin Amerika'da ve dünyada yaşananlar. 2000'li yılların başında yükselen, ama ABD'nin özel hamleleriyle sönümlenen Latin Amerika'daki pembe dalga tekrar yükselişe geçmiş durumda. 2018 yılından bu yana gerçekleşen seçimler sonucunda Meksika, Arjantin, Peru, Honduras, Şili ve Kolombiya'da devlet başkanlıkları "solcular" kazandı.
Kapitalizmin krizine karşı toplumsal serveti yoksullara lehine dağıtma, kadın mücadelesinin partiler ve hareketlerde önemli bir özne olması, ekolojik talanı ve yıkımı durdurma, barınma krizini çözme gibi ortak noktaları olan bu "solcu" iktidarların ayakta kalarak güçlenmeleri dünya halklarına da mücadelelerinin zaferle sonuçlanabilmesinin mümkün olduğunu gösteriyor.
Bu iktidarların kapitalizmi karşısına alıp, onu aşarak sosyalizme yönelme gibi kesin hedeflerinin olmamasının ise kapitalizmin krizinin derinleştiği, hegemonya mücadelesinin dünyayı savaşa buladığı günümüzde değişebilmesi oldukça mümkün. Krizler ve savaşlar derinleştikçe halkların kapitalizme karşı mücadelesinin büyümesiyle bağlantılı olarak "solcu iktidarların" daha sola kaymakla birlikte alternatif bir blok oluşturmaları ihtimal dahilinde.
Lula'nın izleyeceği politikalar, Latin Amerika ve dünya halklarının isyanları ile buluşabilme çabasını gösterdiği takdirde "başka bir dünya mümkün" sloganın mümkünatlarını artırabilir.

GENÇLİK

Yaşamın her alanı direnişle buluşuyor!

Görünmezlik yeleği giymiş YÖK!

İktidar ve onun üniversitelerdeki aracı YÖK üniversitelere müdahalede hala ortak hareket ediyorlar.

Umut Özşimşek

41 yıl önce 12 Eylül darbesinin bir sonucu olan YÖK, üniversiteli gençliğin dinamizmini ve devrimci gençlik mücadelesini üniversitelerden silip atmak, Türkiye'de gelişmeye başlayan neoliberal politikaları üniversitelerin içerisine taşımak amacıyla kuruldu. Kurulduğu günden bu yana Türkiye'de üniversite programlarını ve akademisyenleri tek tipleştirmek, merkeziyetçiliği güçlendirmek ve akademik özerkliği tasfiye etmek amacıyla çalışmalarına şekil verdi ve bugün de tüm faaliyetlerini bu biçim ile sürdürüyor.

12 Eylül darbesinin "meyvesi" olan YÖK, bugün hala üniversitelerdeki baskı politikaları, genelgeleri, kayyum siyasetleri ile üniversiteleri zapturapt altında tutmak istiyor.

Bir dönem, iktidarını güçlendirmek için her yerde 12 Eylül ile hesaplaşacağını söyleyen AKP ise, üniversitelere müdahaleyi YÖK'e ivme kazandırarak arttırdı. Akademi alanında "kadrolaşmaya" gidilerek üniversite alanında yapılan eğitim çalışmalarının içi boşaltıldı. 15 Temmuz sonrasında KHK'ler eliyle "kendinden" olmayan akademisyenleri okuldan attı. Akademik özgürlük ve halk için bilimsel araştırma yapılması yerine sermayenin çıkarları için önce barış isteyen akademisyenleri üniversitenin dışına itti.

Sonrasında Boğaziçi Üniversitesi başta olmak üzere birçok üniversiteye bir gece yarısı kararnamesi ile kayyumlar atadı, Boğaziçi Direnişi'nde öğrencileri ile birlikte kayyum rektöre karşı direnen akademisyenleri terörize ederek akademide tek tipleşmenin yollarını aradı.

Akademide değişim kimin değişimi?

Bugün AKP'nin, İslamcı bir nesil ve ona uygun bir akademi yaratma hayalleri son bulamadı. YÖK'ün yanı sıra kolluk gücünü akademiyi, bilimi tehdit etmek için bir güç olarak kullanmış, medya basın yoluyla kendisine muhalif olarak konumlandırdığı akademisyenler ve bilim insanları için çeşitli siyasi manipülasyonlar ile karalama kampanyaları başlatmıştır. Yetmez gibi intihara sürüklemiş, tutuklamış veya gözaltına almıştır. Bugün baskı ve şiddet çıplak şekilde iktidarın bizzat kendisinden geliyor gibi bir yanılsama var. Günümüz atmosferinde YÖK'ün işlevsizleştiği, üniversitede akademiyi, akademisyenleri ve üniversite içindeki sosyal alanları belirlemede geri durduğu gibi bir kanı yaygın.

Yayınlanan genelge GSB tarafından duyuruldu ama üniversitelerde yürürlüğe koyan, topluluk ve kulüplere sınırlama koyan yazının altında GSB imzası değil YÖK imzası var ya da üniversitelerde özgür, demokratik mücadeleye karşı kurulan BÖF denen yapının yaptığı buluşmaların altında YÖK'ün imzası var. Yani iktidar ve onun üniversitelerdeki aracı YÖK üniversitelere müdahalede hala ortak hareket ediyorlar.

İçererek aşmanın zamanı!

Anlaşılan o ki bugün görünmezlik gömleği giymiş gibi gözükse de YÖK hala darbenin artık bir ürünü olarak kendini tüm baskıcı karakterleri ile gösteriyor. Üniversitelerin özgürlüğünü ne YÖK ne de faşizmi kurumsallaştırmak için sürekli hamle yapan AKP-MHP iktidarı verebilir.

Şimdi üniversitelerde tarihimizden kalan kazanımları koruma zamanı değil; tarihimizden edindiğimiz deneyimleri ve değerleri saklama tekrar etme zamanı değil. Şimdi tüm devrimci değerlerimizi içererek aşmanın vaktidir. Üniversitelerden YÖK'ü söküp atmak mümkün, yeter ki mücadelenin umudunu direnç ve kazanımlar ile yan yana getirelim.

Genç kadınlar yaşamlarını özsavunma ile savunuyor

Şimdi bu yoksulluk, şiddet ve korku dönemini yine aynı güçle ve örgütlü mücadele ile aşmanın zamanıdır.

Dilan İpek

Türkiye ve dünya uzun zamandır krizler sarmalı içerisinde. Krizler çözümsüzlüğe doğru ilerlerken beraberinde şiddeti derinleştiriliyor. Kadına, çocuğa, hayvana, doğaya yönelik şiddet her biçimiyle kendisini gündelik hayatlarımızın her anında gösteriyor.

Şiddet, özellikle genç kadınlar açısından normalleştirilmek, yaşamın bir parçası haline getirilmek isteniyor. Evlerde, üniversitelerde, yurtlarda birçok şiddet biçimiyle karşı karşıya yaşıyoruz.

Ekonomik şiddet ve yoksulluk, okurken çalışmak zorunda bırakıldığımız işletmelerde yaşadığımız taciz ve mobbingler hepimizin gündeminde. Temel ihtiyaçlarımıza erişim sorunumuz çözülmüyor. 8 kişilik yurtlarda özel alanlarımız olmadan yaşamaya çalışıyoruz, regl ürünlerine, ders materyallerine, nitelikli beslenmeye ulaşamıyoruz.

Psikolojik şiddet ve manipülasyon özellikle ikili ilişkilerimizi daha da güvensiz hale getiriyor. Şiddeti silikleştiriyor ve görünmez kılıyor.

Üniversitelerde şiddete, tacize, cinsiyet ayrımcılığına yönelik mücadele alanlarımız uydurma genelgelerle daraltılmaya çalışıyor. Oysa ki üniversiteye başladığımız andan itibaren şiddete ve tacize en çok kampüslerde maruz kalıyoruz. YÖK ve kayyum rektörler bu şiddet biçimlerini normalleştirirken mücadele pratiklerimizi engellemeye çalışıyor. Kadın ve LGBTi+ toplulukları kapatılıyor, CİTÖB'ler işlevsiz hale getiriliyor, fikirlerimizi ifade etmemize izin verilmiyor.

Şiddetinizle barışmıyoruz

Faşizm kurumsallaştırılırken yükseltilen şiddetin ortasında gidiyoruz 25 Kasım'a. Kampüslerden iş yerlerine her yere yayılan bir şiddet bu. 25 Kasım 1960 yılında Dominik'te Trujillo diktatörlüğüne karşı mücadele eden ve diktatörlük güçleri tarafından katledilen Mirabal Kardeşleri katledilmelerinin 62. yılında unutmuyoruz. Miraballeri katleden faşit, kadın düşmanı zihniyet hala yaşıyor. İran'da Mahsa Amini'yi katleden, İstanbul Sözleşmesi'ni fesheden, "Kadınlar ve erkekler zaten eşit olamaz." diyen, kadın üniversiteleri kurmak isteyen zihniyet aynıdır. Bizler hayatlarımızı sarmalayan bu şiddet döngüsüne karşı yaşamı bütünüyle savunan kadınlarız. Dünyanın her yerinde yükselen kadın isyanının sesiyiz.

Tarih kadınların mücadelelerinin diktatörlükleri devirdiklerini, yeni bir düzenin ilk adımları olduğuna şahit oldu.

Şimdi bu yoksulluk, şiddet ve korku dönemini yine aynı güçle ve örgütlü mücadele ile aşmanın zamanıdır.

Şiddetin egemen kılındığı tüm alanları, okullarımızı, yurtlarımızı, evlerimizi, sokaklarımızı öz savunma ile savunacağız. Hayatlarımız, haklarımız, bedenlerimiz üzerinde tahakküm kurmaya çalışan, sömürü mekanizmaları geliştiren erkek egemen sermaye düzeninden hesap soracağız.

Her 25 Kasım'da olduğu gibi bu sene de barikatları aşan kadınların cüreti sokakları dolduracak.

Sokaklar, evler, kampüsler tüm kadınlar için eşit ve güvenli alanlar haline gelene kadar mücadelemiz sürecek.

Ütopyanın inşasında sanatın görevi

Sanat bir direniş kültürü oluşturmalı ve bu kültür toplumsal mücadeleler içerisinde oluşup onun içerisinde yeşermeli.

Adar Abluk

İçinde bulunduğumuz kapitalist düzen, doğduğu ilk günden beri çürüyor. Öyle ki çürüdükçe işçilere, kadınlara, çocuklara, LGBTİ+'lara, doğaya kısaca yaşamın her alanına saldırıyor ve kendisiyle birlikte her şeyi yok oluşa/ bitime sürüklüyor. Eskinin öldüğü yeninin ise henüz doğmadığı bir interregnum dönemindeyiz. İşte sanat da doğmak üzere olan yeninin ve toplumsal mücadelelerin bir parçası, sonucu olmalı.

Sanatla direniyoruz

Kapitalizm kendini yaşatma, kendi varlığını meşrulaştırmak ve toplumu toplumsal mücadeleden soyutlamak/ uzaklaştırmak için sanatı da kendi hegemonyası altına alır, almaya çalışır. Buradan doğru ideolojik bir toplumsal kuşatma; sanat ve toplumsal mücadele arasında kopuk bir ilişki yaratır. Böylece toplumsal yaşamdan ve mücadeleden kopuk, "tarafsız", "salt sanat için sanat" anlayışını oluşturur.

Salt sanat için sanat üreten bir görüş sistemin çelişkilerine itirazlar üretmez.

Direnmeyen çürür, yok olur

Günümüz de sanat üreticileri giderek kişiselleşen, yalnızlaştıran, apolitikleştiren ve salt sanatsal kaygıya hapsolmuş bir gerçeklikle karşı karşıyadır. Kapitalizm her şeyi metalaştırdığı gibi, sanat ürününü ve sanatçıyı bir meta olarak görür; sanat üreticilerini de buna zorlar. Böylece sanata ait olan ne varsa salt rakamlara dönüşür, duygular da metalaşır.

Kapitalist üretimin olduğu toplumlarda yabancılaşmanın toplumu kuşatmasından kaynaklı bireylerin özgürce, insanca, özgünce üretimler ortaya çıkarması zordur.

O halde kapitalist bir toplumda sanatın asli görevlerinden biri de yabancılaşmaya başkaldırmak ve onu aşmaktır.

Tarih sanatçıları kabuğundan çıkmaya zorluyor!

Evet, sanatın bir itiraz dili ve özünde bir başkaldırı olduğunu düşünüyoruz.

Tarihe bakan, bakmasını bilen her sanatçı; sanatın doğrudan ekonomi-politika ve toplumsal hayat ile ilişkili olduğunu görür. İnsanlar sömürülüyor, dünya yağmalanıyor; güzelliğe, iyiliğe, estetiğe, ahlaka dair ne varsa renksiz bir hale dönüştürülüyor. Ve bu renksiz dünyadan etkilenenler yoksullar, işçiler, kadınlar, öğrenci gençlik, doğa, LGBTİ+'lar kısaca ezilen kitleler oluyor.

Tüm bu süreç ezilenlerden tarih bilincini alma sürecidir, bu süreç sanatın tüm disiplinlerini kendi hegemonyası altına sistem tarafından bilinçlice yapılır; böylece ezilen kitlelerde yeni bir ütopyanın inşasına dair umutlar yok edilmeye çalışılır. Fakat bu sömürü çarkının karşısında saydığımız bu toplumsal dinamikler susmuyor, irili ufaklı direniş hatları oluşturuyor.

Bu direniş hatları büyüyüp genişlerken toplumun bir parçası olan sanatçı da susmamalı ve seyretmemeli, ezilenlerden yana konumlanmalıdır.

Sanat bir direniş kültürü oluşturmalı ve bu kültür toplumsal mücadeleler içerisinde oluşup onun içerisinde yeşermeli.

Sanat toplumsal alandan, mücadelelerden beslenen ve orayı besleyen birlikte hareketliliği önüne koymalı.

Bu birlikte hareketlilik toplumsal mücadeleler ile üstenci bir tavır ilişkisi kurarak değil orası ile bütünleşerek ilerlemelidir.

Yeryüzünde özgürlük mücadelesi ekonomik ve siyasal bir şekilde ele alındığı gibi sanatsal bir şekilde de ele alınmalı.

ALEVİLİK & ÇOCUK & SANAT

Alevi toplumu, kurumlarına da Aleviliği de sahip çıkacağı önemli bir dönemeçte.

Tek yanlı ve keyfi bir muhataplık: "Alevilik" torba yasası

Alevilik sorununa dair bu kararname, Aleviliği kültürel-antropolojik bir ögeye indirmek ve Alevi yurttaşları istihdam ile içermenin bir yöntemi.

Şilan Sürmeli

Türkiye'de yirmi yıllık iktidarında AKP'nin tarihsel/güncel sorunlara yaklaşımı ve politik pratiği "mış gibi" yapmak.
Tıpkı 8 Kasım'da Alevilerin Ankara'daki "Alevilik Torba Yasaya Sığmaz" buluşmasından hemen sonra gece yarısı, cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle Alevi toplumunun taleplerini bir torba yasaya ekleyerek, çözdüm bitti(!) demesi gibi. Düzenleme gibi gösterilen bu KHK ile AKP-MHP iktidarına soruyoruz: Bu telaş ne? Giderayak, seçimler yaklaşırken ve iktidar olarak tüm meşruluğunuzu yitirmişken 'hadi bir hamle yapayım, üçbeş Alevi oyu alayım' telaşesi mi?

AKP'nin asr-ı saadeti

AKP iktidarı ülkenin başına çöreklendiği ilk günden beri, İslamcı tefekkürün siyasi retoriği olan, yüksek ahlakın hüküm sürdüğü ideal bir toplumu ve "asr-ı saadet"i gerçekleştirmek için yola koyulduğunu söyledi durdu.
Geldiğimiz noktada ise iktidara sırtını yaslayan cemaat ve tarikatlar, devletin içine çöreklenmiş çeteler, sermayenin önünde düğme ilikleyen bir hükümetten ve tüm toplumu sadaka kültürü ile ehlileştiren çürümüş bir yapıdan başka bir şey göremiyoruz.
Alevilere yönelik tutumları ise tam da bu zihniyete hasbihal bir duruşu yansıtıyor.
Alevi toplumunun yüz yıllardır yürüttüğü varoluş, tanınma ve eşitlik mücadelesini, etrafında çöreklenen çıkar şebekesi ile kurduğu ilişki gibi çözeceğini düşünüyor.

Çünkü bu Torba yasa yine "mış gibi" politikasının yansıması. "Varmış ama yokmuş gibi, kabul etmiş ama istediği kadar, çözüyor gibi yapıp aslında süründürmek veya sündürmek, ismini anmak cismini inkâr etmek, Alevileri sevmek ama bazılarını", Aleviliğe dair tüm inkâr belirtilerinin yansıması değil mi?

Sözleşmeli personel olarak Aleviler

Kararnamede Alevi-Bektaşi Kültür ve Cemevi Başkanlığı'nın kurulacağını, danışma kurulunda 11 kişi ve başkanın olacağı, bu kurulun cumhurbaşkanı tarafından atanacağı veya görevden alınacağı yazılıyor.
Alevilik sorununa dair bu kararname, Aleviliği kültürel-antropolojik bir ögeye indirmek ve Alevi yurttaşları -kamu kaynaklarından dışlanmış, yoksullaştırılmış Alevi yurttaşları- istihdam ile içermenin bir yöntemi.
AKP'nin Alevi lobisinden sorumlu danışmanı "Ali Arif Özzeybek" belli ki dersini iyi çalışmamış. Meşhur Alevilik gezilerinde, cemevlerinin tanınmasına dair taleplerin sadece bu kısmını alarak Soylu ve Erdoğan'ı ikna etmiş. Ne de olsa kendisi de AKP'nin personeline dönüşmüş Özzeybek, Alevi inanç önderlerini böyle içereceğini düşünmüşse halt etmiş.

Aleviler hilelerinize aşina

Alevi toplumunun önderleri, iktidarın bu politik hamlelerini anlayacak ve karşısında da duracak kadar uyanık, inkâr ve asimilasyon politikalarına karşı heybelerinde binlerce deneyime sahipler. Nitekim Meclis önündeki kararlı duruşları da önümüzdeki günlerde takvimlerine yerleştirdikleri Alevi eylem ve buluşmaları da Aleviliği torba yasa ile bir "oldu bitti" ye getiren AKP-MHP iktidarına verilen en iyi cevaptır.
Alevi toplumu, kurumlarına da Aleviliği de sahip çıkacağı önemli bir dönemeçte. Vebali büyük olanla ittifak etmeyecek kadar bilge ve direnişçi…

Çocuklar da hakları da "her yerde"

Çocuklar bunca yoksulluğun içinde yaşamaya çalışırken, bütçenin kapılarını savaşa, faşizmin kurumsallaşma hamlelerine açan iktidardan kopuk bir çocuk hakları politikası düşünebilir miyiz?

Hatice Göz

Çocuk hakları, kâğıt üstünde yazılı maddelerden ibaret değil. Varlıkları da yoklukları da … Yaşamın tam içinde, her yerinde. Tıpkı çocuklar gibi.
Haklar, aynı zamanda çocukların ihtiyaçlarını ve biz yetişkinlerin onlara karşı sorumluluklarımızı ifade eder. Çünkü çocuklar, tam da çocuk oldukları ve özgün bir dönemden geçtikleri, potansiyellerini açığa çıkarabilmek ve bu dönemi özgürce geçirebilmek için korunmaya, güçlenmeye, desteklenmeye, özgürlüğe ve güvene ihtiyaç duyarlar.

Çocukların sınıfı

Çocuklarla ilgili konuların, sorunların ve getirilen çözüm önerilerinin tamamı sınıfsal bir zeminden ortaya çıkar, oradan beslenir.
O yüzden, çocuklar da çocuk hakları da her yerde derken, bu genellemenin içindeki belirleyici çekirdeği gözden kaçırmadan bakmamız gerekir. Aksi halde tüm çocukların sadece çocuk olduğu için eşit oldukları perdesinin ardına geçemeyiz. Çünkü öyle değil!
Evet, çocuklar her yerde. Ama kapitalizm gibi neredeyse her yer her şeyin sınıfsal olarak belirlendiği, bölündüğü bir dünyada elbette çocuklar da bir sınıfın içine doğuyor ve çocukluklarını buna göre deneyimliyorlar. Ebeveynlerinin sınıfının koşullarına doğuyor, ona göre beslenip büyüyor, okuyor, çalışıyor… Bütün bunları, devletlerin çocuk politikaları, ekonomik kriz,

savaşlar da etkiliyor.
"Basitleştirmeden", hafifletmeden, sınıfsal zemininden ayırmadan, olduğu gibi ele almamız ve bunların içinden geçerek savunmalıyız çocukların haklarını.
Böyle baktığımızda hem Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin önemini, uygulanması gerektiğini kavrayabiliriz ama hem de bu sözleşmenin asla yetmeyeceğini, zaten imzacılarının da bizzat çocukların haklarını ihlal eden, emeğini sömüren iktidarlar, kapitalistler olduğunun bilincinde oluruz.

Bilmek, savunmak, kazanmak

Faşizmi kurumsallaştırmak yolunda kararlı adımlarla ilerlemek niyetinde olan iktidarın önümüzdeki seçim sürecini nasıl yöneteceği az çok belli oldu. Şiddet, baskı, çürüme, sansür, yok sayma, savaş…
Çocuk hakları meselesi burada nereye denk düşüyor? Hepsinin yanına! İçine. Ortasına.
Ne faşizmin kurumsallaşmasından ayrı düşünebiliriz ülkemizdeki çocukların yaşadıklarını ne de halkın çıkış olasılığından kopuktur çocukların özneleşmesi. Çocuklar da, onların hakları da bugün sürdürdüğümüz mücadeleye içkindir.
En az 1 milyon çocuğun okula aç gittiği ülkemizde, çocuk haklarını ekonomik krizden ya da sınıf mücadelesinden ayrı düşünebilir miyiz?
Daha birkaç hafta önce Suriyeli bir aileden 8 çocuğun sobadan çıkan yangında ölmesini peki, çarpık göçmen politikaları ve yoksulluktan ayrı düşünebilir miyiz?
Giderek daha fazla çocuğun çalışırken öldüğü bir ortamda, ekonomi politikalarının kimden taraf olduğunu gözden kaçırabilir miyiz?
Çocuklar bunca yoksulluğun içinde yaşamaya çalışırken, bütçenin kapılarını savaşa, faşizmin kurumsallaşma hamlelerine açan iktidardan kopuk bir çocuk hakları politikası düşünebilir miyiz peki?
O halde tam da şimdi, içinde çocukların da olduğu, özneleştikleri ortak yaşama başlayabileceğimiz; onların hakları hayata geçsin diye mücadele ederken bir yandan da kazanabileceğimiz bir zaman. Çocuklar için ve çocuklarla birlikte kazanma zamanı.

Yeni bir müzik öğrenme-öğretme biçimine doğru: Birlikte Müzik

Başlangıçlar zor ve muğlak görünebilir ama bu kolektif emek, süreklilik ile buluştuğunda yepyeni bir müzik hazzı oluşturabilecek gibi görünüyor.

Deniz Can Tepe

Müziği sadece küçük bir grup sanatçının yaptığı ve diğer herkesin dinlediği mevcut "alışıldık" biçimin dışında yeni bir şey deniyoruz. Birlikte Müzik Atölyesi, müziğe ilgi duyan, emek vermek ve haz almak isteyen, toplulukla birlikte öğrenmek ve öğretmek için istekli herkese açık bir atölye biçimi.
Gitarı yarım yamalak çalanlar, orgda duyduğu şarkıyı kulaktan çıkarıp, "şimdi ne yapmalıyım?" diye yol arayanlar, masalarda şarkılara eşlik ritimleri tutmaktan geri durmayanlar, şarkı söylemeyi sevenler, yarışmasız bir müzik birlikteliğinin parçası olmak isteyenler… İşte Birlikte Müzik Atölyesi'nin hedef kitlesi yaklaşık böyle.

Başka bir müziğin peşinde

Nota öğretilen bir atölye değil, çalgı kursu değil, müzik grubu da değil, koro çalışması da değil. Müzik heveslilerinin buluştuğu, kolay çalınıp söylenebilen şarkılar üzerinden müzikle, birbirileriyle ve en önemlisi de dünyayı değiştirme faaliyetiyle kaynaştığı bir atölye olmanın peşinde bir yol yürünüyor.
Atölyenin temel düşünsel dayanakları Antonio Gramsci'nin "Karşı Hegemonya"sı ve Paulo Freire'nin Ezilenlerin Pedagojisi üzerine kurulu. Buna ek olarak 20.yy'ın yenilikçi müzik eğitim yaklaşımları ve Latin Amerika'dan filizlenen El Sistema müzik hareketi atölyenin fikriyatına ve pratiğine eşlik ediyor.
Atölye basitçe çalınabilir şarkılarla başlıyor. Cesaretlendirme aşamasının ilk şarkısı Bandista'dan: "Hiçbir Şeyin Şarkısı". Tanıdık bir melodi, az sayıda akor, beraber söylemeye elverişli bir şarkı. Üstelik bu şarkı üzerinden katledilen devrimcileri ve sembolize ettikleri mücadeleleri hatırlamak ve konuşmak da atölyenin temel hedefleri arasında. Bu sebeple önce şarkının anlattıkları üzerine konuşuluyor. Böylece çalınan şarkıya verilecek kolektif emek daha da anlamlı hale geliyor.
İkinci şarkı Brîndarim. Yılmaz Güney'in sarsıcı sinema pratiklerinden, onun da eleştirilip aşılması gerekliliğine, yoksulluktan Kürt sorununa kadar pek çok şey bu şarkının sohbetine eşlik edebiliyor. Sonra müziğe geçiliyor. İster notadan, ister meşk usulü, ister dene-yanıl yöntemiyle başlıyoruz melodiyi belirgin hale getirmeye.

Kolektif bir süreçte ortaya çıkan müzik

Her seferinde daha tecrübeli, daha kenetlenmiş bir grup olma hedefiyle buluşuyoruz. Evet, başlangıçlar zor ve muğlak görünebilir ama bu kolektif emek, süreklilik ile buluştuğunda yepyeni bir müzik hazzı oluşturabilecek gibi görünüyor.
Mücadele alanlarında bir araya gelmiş toplulukların kendi müzik ihtiyacını içeriden karşılayabileceği bir biçime doğru gidiyor birlikte müzik atölyelerinin yolu. Venezuella'daki El Sistema hareketinden aldığımız şekliyle, iki nota çalan bir kişi bile orkestranın parçası olabilmeli.
Birlikte Müzik çalışmasının, dünyayı dönüştürmek isteyen toplulukların rahatça kullanabilmesi için hazırlanan pdf formatında bir kitabı da var. Helezonikkresendo.com adresinden indirilebilen bu kitapta bir repertuvar ve icra biçimi örneklenmiş durumda.
Birlikte Müzik Atölyesi, toplumsal özgürleşme mücadelesinin çeşitli alanlarında mücadeleyi müzikle öğretmek ve de müziği mücadeleyle öğrenmek için iyi bir araç olma yolunda ilerliyor.

EKOLOJİ

Talanı, ölümü ya da şiddeti değil birlikte yaşamın imkanlarını çoğaltalım!

Sokaktaki yoldaşlarımız: Köpeklerle birlikte yaşam

İçinde bulunduğumuz coğrafyada bizler, beraber yaşadığımız canlılarla ekmeği bölüşme kültürüne sahibiz. O yüzden sokaktaki köpekleri ve kedileri besliyoruz, vapurda martılara simit atıyoruz, güvercinlere yem veriyoruz, kuş evleri inşa ediyoruz.

Ayça Yüksel*

Kapitalist modern akıl, doğayı ve insanları sürekli ayırma işini sürdürür, farklı türlerin birlikte yaşam olasılıklarını yok etmeye programlıdır. İçinde de korkunç bir ayrımcılık, nefret ve şiddet taşır. Halbuki insanlar kendi bedenlerinden itibaren canlılara hayati bağlarla sarılıdır. İnsan bedeninin yüzde 90'ı bakteri ve mantar genomlarından oluşur. Fakat yaşadığımız dünyada hâkim olan rasyonalite, kendini doğa-kültür, insan-hayvan ve kent-kır gibi ayrımlar üzerine kurar. Bu hiyerarşik ayrımlar nedeniyle modern batı kentlerinin merkezlerinde neredeyse hiçbir sokak hayvanı göremezsiniz. Hayvanlarla ilişkiler yalnızca bireysel sahiplik ilişkisine indirgenmiştir.

Kapitalizmin başkentleri olan metropoller, sokak hayvanlarını ortak yaşamdan ve insanlardan itinayla koparır. Paris gibi bir şehirde güvercinleri beslemek dahi yasaktır. Oysa Donna Haraway** gibi araştırmacılar sayesinde, insanlar ve köpeklerin "birlikte evrim" ilişkisine kulak verirsek; temel ilişkinin "ekmeği bölüşmek" olduğu görülür. Burada hikâyenin tek aktörlü olmadığı iddia edilir ve modern insanın kibrini yerle yeksan eden başka bir bakış açısı önerilir. Buna göre, canis cinsi köpeklerin atası kurtlar arasında daha uysal ve aç olanlar, Homo Sapiens'in yaşadığı alanların çevresindeki gıda artığı barındıran çöplere besin bulmak için gelir. Biraz daha cesaretlileri daha yakın yerlerde sürekli yaşamaya ve üremeye başlar. Bu ihtimalde ilk adımı kurtlar atmış görünmektedir. İnsanlar kurtları besler ve onlar da yeteneklerini insanlarla paylaşır. Bu hem insanın hem de köpeğin *ortak evrim* öyküsüdür.

Yoldaş türler

Haraway'in söylediği üzere, insan türü ile köpekler, bu yüzden birlikte evrimleşmiş "yoldaş türler"dir. Yoldaş kelimesi, yani companion, Latince'de "ortak bir sofrada ekmeği bölüşmek" anlamına gelir. Yoldaş türler düşüncesi, hiçbir şeyin kendi kendine var olmadığını bize anlatıyor. Bu hikâyede, insanlar ve köpekler yalnızca birbirlerini etkilemekle kalmıyor, aslında karşılıklı biçimde birbirlerini oluşturuyor. İçinde bulunduğumuz coğrafyada bizler, beraber yaşadığımız canlılarla ekmeği bölüşme kültürüne sahibiz. O yüzden sokaktaki köpekleri ve kedileri besliyoruz, vapurda martılara simit atıyoruz, güvercinlere yem veriyoruz, kuş evleri inşa ediyoruz. Başta İstanbul olmak üzere Türkiye'de yaşadığımız çoğu şehrin, sokak hayvanlarıyla iç içe bir yaşama sahip olması bir zenginlik.

Sokak hayvanlarının beslenmesi ve sağlığı, başta yerel yönetimler olmak üzere hepimizin sorumluluğunda. Ama bu konuda kent sakinlerinin bireysel imkanları elbette yeterli değil. Sokaktaki hayvanların sağlığının takibinin, yerel yönetimler tarafından titizlikle yapılması gerekmekte. Bu konuda üstüne görev düşen kurumların, mevcut sorumlulukları almaları şart. Bitlis'te genç yaşta masum bir çocuğun yaşamı, aslında sokakta yaşayan ve hastalığa muhtaç edilmiş bir köpek yüzünden değil, buradaki bakım sorumluluğunu almayan otoriteler nedeniyle acı bir şekilde yitirilmiştir. Oysa karşılıklı bakım ilişkisi geliştirdiğimizde sokak hayvanları tehlikeli varlıklar değil, yoldaşlarımız olurlar. İnsanlar ve bu konuda üzerine sorumluluk düşen kurumlar, sokak hayvanlarının bakımı konusunda özen gösterdiği sürece bu tip durumlar yaşanmayacaktır.

İstanbul başta olmak üzere Türkiye'nin pek çok yerinde, kent yaşamında kediler, köpekler, kuşlar ve insanlar arasında birlikte yaşamı mümkün kılan ilişkilerden söz edebiliyoruz. Mahalleli tarafından beslenen, hatta isimler verilen ve barınmasına katkıda bulunulan hayvanlar ile türlü bağlar kuruluyor. Böyle örneklerin yaşandığı alanlarda sokakta yaşayan hayvanların insanlara fiziksel zarar verme ihtimalinin çok düşük olduğunu biliyoruz. Ayrıca sokak hayvanlarının yaşam hakkını, insanlara olan yarardan bağımsız şekilde teslim etmemiz gerektiğini ısrarla hatırlamaya ihtiyacımız var.

Ne yazık ki son günlerde yükselişte olduğu gibi hayvanlarla olan ilişkilerde şiddet, nefret ve ayrımcılık girişimleriyle üzülerek yüzleşiyoruz. Ancak buna rağmen ölümün, şiddetin ve ayrımcılığın kapitalizmden, yani canavarın karnından güç alan iktidarına karşı, inadına birlikte yaşam öykülerini görünür kılmanın mücadelesine ihtiyaç duyuyoruz. Sokakta yaşayan dostlarımızı, yoldaş türlerle olan ilişkilerimizi karşılıklı bir bakım, oluşum ve akrabalık süreçleri olarak tahayyül etmenin, ölümü ya da şiddeti değil birlikte yaşamın imkanlarını çoğaltalım!

***MSGSÜ Sosyoloji Bölümü, Doktora Programı.**

**** Donna Haraway, "Siborglardan Yoldaş Türlere: Teknobilimde Akrabalığı Yeniden Şekillendirmek," Başka Yer, Metis: İstanbul, 2010.**

İktidar kent talanını hala başarıyor ama daha çok risk alarak

Konut ve diğer kullanım mekânları dayanıklı metalardır ancak sonsuz bir ömre sahip değillerdir. Bu yüzden yenilenmeleri gerekir. Ancak öncelik orayı var eden halkın ihtiyaçları ve (kentin ait ve muhtaç olduğu) doğaya en az zarar verecek yapı ve planlara aittir.

Zeki Öztürk

Kapitalizmin bir özelliği de bir "hazıra konma" pratiği olmasıdır. Kendisinden önceki sistemlerden daha planlı ve örgütlü bir emek-sömürü-pazar sistemi geliştirdi ve hazıra konma pratiğini derinleştirdi. Öyle ki sonunda bu derinleşme burjuva devrimleriyle bir nitelik değişimine uğradı. Kapitalizmin bize kabul ettirdiği normal artık hazıra konmak, bunu planlamak, örgütlemek ve rekabete girmek. Kentsel dönüşüm adı altında insanların yaşam alanlarına çökmek ise bu pratiğin en acımasız veçhelerinden bir tanesi.

Her gün sömürülen emek gücünün yanında, dünyanın kaynakları, bitkileri ve hayvanlarına hammadde olarak el koyuluyor. Bunun yanında halkların yıllar süren birikimlerine "çökmek" de bir taktik. Kentler, bu birikimlerin toplandığı hacmen dar ancak değer olarak büyük alanlardır. Sermaye (özellikle sıkıştığı dönemeçlerde) bu birikimlere de konma peşindedir. Mekânı yeniden üretir ve satar. Bu çok kârlı bir alandır.

Kent çeperine hayat pahalılığı sopasıyla itilen işçi sınıfı bölükleri buralarda yeni mahalleler kurar. Zaman geçtikçe, sınıf buraları bir yaşam alanı hâline çevirir. Kenarlar merkezileştikçe ve kalabalıklaştıkça "değerlenir". Rant, bu değere konmaktır.

Saldırıların niteliği değişti

İstanbul örneğine bakacak olursak, bu zamana kadar AKP'nin politikası kendisine oy veren mahallelere daha özenli davranmak ve ama Alevi/solcu/demokrat mahalleleri bir savaş alanı gibi görüp dümdüz etmeye çalışmaktı. 2019 mağlubiyetinden sonra şartların değiştiğini ve "oy kaybettirmeyen her saldırıyı gerçekleştirme" konseptinden "yangından mal kaçırma" konseptine girildiğini saptayabiliriz.

Beykoz/Tokatköy, Beyoğlu/Fetihtepe ve Güngören/Tozkoporan AKP'ye yüksek oy vermeleriyle bilinen yoksul mahalleler.

Üstelik Fetihtepe Okmeydanı'nın Tozkoporan ise Küba Mahallesi'nin büyümesini engellemek için devlet eliyle kurulmuş mahalleler. Bu bile AKP için yeterince büyük bir risk teşkil ederken Eyüp/Kemerburgaz ise çok daha zehirli bir pasta:

Kemer Country sitesi, 1992'de ormanlık hazine arazisine kurulmuş Türkiye'nin en zenginlerinin yaşadığı, içinde bir gölün bile bulunduğu eski bir talan alanı. 2009'da Yıldırım Demirören 300 dönümlük golf sahasını 14 Milyon$ karşılığında satın aldı. Yıllar sonra Doğan Medya Grubu'nu satın almak için Ziraat Bankası'ndan aldığı 750 milyon$'a burayı teminat gösterdi. Ve tabi ki Demirörenler borçlarını ödemedi.

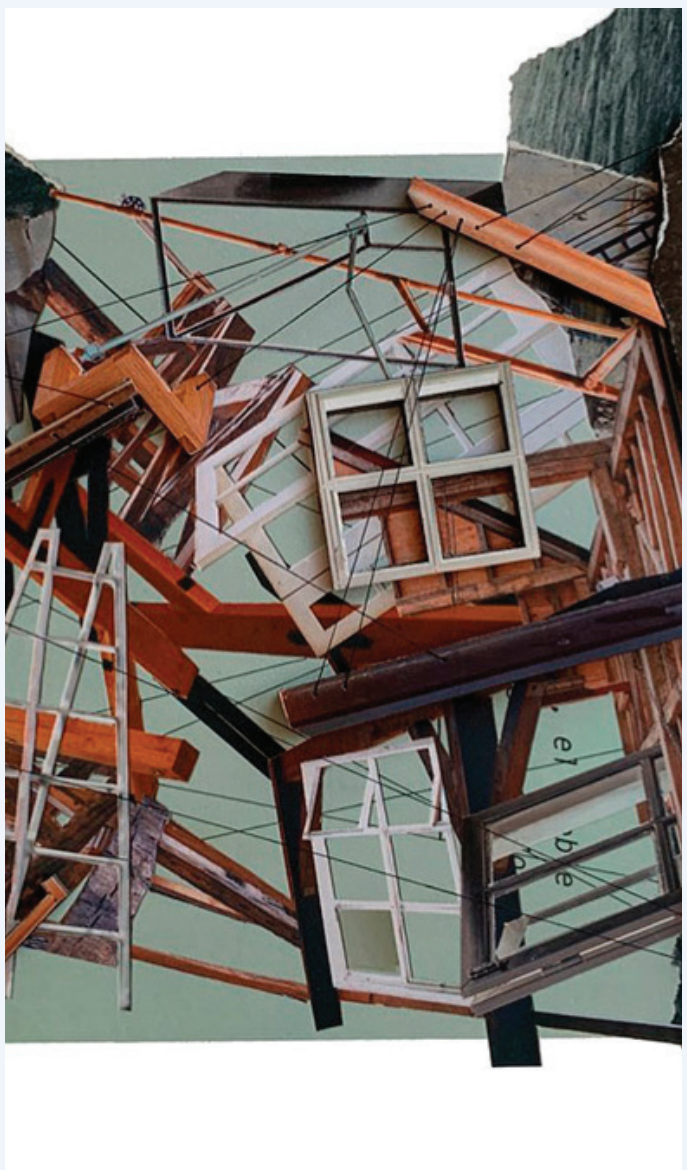

Ziraat Bankası arsayı Emlak Konut'a devretti.

Hemen öncesinde ise Şehircilik Bakanlığı, arsayı imara açmıştı.

Araziyi korumaya çalışanların, polisle karşı karşıya gelenlerin zaten yıllardır mücadele içinde olan doğa savunucuları olduğunu gördük. Sitede yaşayan burjuvalar şaşırmaktan ve üzülmekten başka bir şey yapmadılar. Nasıl oluyor da kendilerinin daha önce el koydukları ve çitledikleri araziye başkası "çöküyordu"?

Türkiye'de burjuva sınıfının hiçbir zaman tam anlamıyla devlet aygıtını ele geçiremediği gerçeğini bu sefer başka bir örnekle görmüş oldular.

Bizim gördüğümüz ise AKP'nin kent mekânında hem kendi oy tabanına hem de burjuva sınıfına saldıracak kadar köşeye sıkışmış olduğu gerçeğidir.

Hazıra konma pratiklerini hem üretim hem doğa talanı hem de kent mekânı alanlarında olağanüstü hızlandırmış ve derinleştirmiş durumdalar. Kaçmadan önceki son hazırlıklarını yapıyor gibiler.

Kent ve kentsel dönüşüm hakkı

Aynı panik hâli AKP'nin her işinde gözlemlenebilir. Ancak burada "gidiciler zaten" veya "kendi ayaklarına sıkmaya başladılar" gibi rehavet tuzaklarına düşmememiz gerek.

AKP Gezi isyanımızdan beri gittikçe derinleşen bir çukura düşüyor. Ancak bu çukurda hareket etme ve başkalarını içine çekebilme konularında gayet mahir bir yapı.Kendi ömrünü uzatmak ve bu talanı sürdürmek adına çok yaratıcı olabileceğini defalarca kanıtladı. Ayrıca AKP'nin hazıra konma rolüne talip bir ana muhalefet ittifakının da varlığı söz konusu.

Bu yazının çerçevesinde kalacaksak; kentsel dönüşüm konusunda halklara ve sınıfa vaatlerimiz nettir:

Kentsel dönüşüm bir zorunluluk ve temel bir haktır. Konut ve diğer kullanım mekânları dayanıklı metalardır ancak sonsuz bir ömre sahip değillerdir. Bu yüzden yenilenmeleri gerekir. Ancak öncelik orayı var eden halkın ihtiyaçları ve (kentin ait ve muhtaç olduğu) doğaya en az zarar verecek yapı ve planlara aittir.

Konut dışındaki diğer mekân ve altyapı ögeleri de sermayenin değil halkın ve hayvanların ihtiyaçlarına yönelik olarak değiştirilecektir.

Kullanılmayan boş konutlar kamulaştırılarak sosyal konutlara dönüştürülecek ve ihtiyaç sahiplerine teslim edilecektir.

KADIN

Şiddete, yoksulluğa, baskılara karşı 25 Kasım'da sokakları zapt etmeye!

25 Kasım arifesinde olanaklar ve olasılıklar

Kadınların politikleşmesinin hızlandığı, mücadeleci halinin açığa çıktığı dönemlerin artık bazı kazanımlar ile taçlanması bugün diğer mücadele güçlerine de umut verecektir.

Didar Gül

(...) *1. sayfadan devam*

Kadınlara yönelik saldırılar yoğunlaşıyor

Hem Cumhur İttifakı hem de Millet İttifakı kendi misyonunu oynamaya devam ediyor. İki taraf da halkın karşısında durmaktan, bekleme siyasetinden, halkı güçsüz kılmaktan başka dert taşımıyor!
İktidarın geliştirdiği saldırı konseptlerinden ise elbette yine Kürtler, Aleviler, işçiler, yoksul halk kitleleri ve tabi ki kadınlar nasibini fazlasıyla alıyor. İstanbul Sözleşmesinin feshedilmesi ile yoğunlaşan bu süreç iktidar tarafından başka bir düzeye sıçratılmış durumda.
Kitleler nezdinde hiçbir meşruluk zemini kalmayan iktidarın saldırmaktan başka çaresi kalmadı. Faşizmin kurumsallaşması yolunda ellerinden gelen her türlü fırsatı değerlendirmeye devam edecekleri açık. Sansür yasasının meclisten geçmesinin hemen ardından henüz resmî gazetede yayınlanmadan önce bile işletilmeye başlanması, Şebnem Korur Fincancı'nın tutuklanması… hepsi bize saldırıların boyutunu gösteriyor.

Kadın hareketinin koca bir direniş tarihi var

Tüm bu saldırı zeminine boyun eğmeyen, direnen, hak arayanların aldığı ve alacağı pozisyon belirleyici olacaktır. Kadın hareketi ise burada elbette çok önemli bir yerde duruyor. 2015'te yoğunlaşan saldırılarla faşizmin kurumsallaşma hamlelerine en etkili duruşu sergileyenler de yine kadınlar oldu. Artan kadın cinayetleri, şiddet ve taciz/tecavüz üçgenine sıkıştırılmaya çalışılan kadınların isyanı, örgütlenmesi ve hareketi yaymasının geldiği düzeyi en net haliyle 8 Mart, 25 Kasım gibi takvimsel günlerde görebiliyoruz. Kadınlar uzunca zamandır omuzlarına direnişin

temel gücü olma yükünü ve misyonunu aldı ve bunu halihazırda sürdürüyor. Pandemide işçilerin mevcut haklarına yönelik saldırılara verdiği güçlü direniş örneklerinde kadın işçilerin en ön saflarda konumlanması bunun kanıtı. Emek ve Özgürlük İttifakı bir çıkışı işaret ediyor

Tabloya bütünlüklü baktığımızda bir olanaklar ve olasılıklar denizi barındırdığını söyleyelim. Bir yandan AKP-MHP faşist koalisyonu diğer taraftan onların başka bir versiyonu olmak için sırasını bekleyen restorasyon güçleri varken bunların karşısında Emek ve Özgürlük İttifakı emekçilerin, kadınların, işsizlerin, çocukların, LGBTİ+'ların başka bir seçeneği olduğunu da güçlü bir deklarasyonla duyurdu. Hal böyleyken kadın hareketinin ve feminist hareketin de yüzünü Emek ve Özgürlük İttifakı'na dönme olasılığının yaratacağı olasılıklar gerçeği karşımızda duruyor. AKP-MHP faşist iktidarının faşizmi kurumsallaştırırken kadınlara daha fazla ölümden başka bir şey vaat ettiği bir şey olmadığı açık. Söylenen sözlerin ve uygulanan eylemlerin tamamı adeta kadını ev içine ve aileye hapsetmeyi garantileyen nitelikte.

25 Kasım 2022'ye doğru

İşte böylesi bir olanaklar ve olasılıklar denizinde 25 Kasım'a gidiyoruz. Feminist hareket ve kadın hareketinin öncü pozisyonunu koruyacağı, sokakları, alanları, meydanları açacağı, umudu yayacağı bir 25 Kasım olması için oldukça önemli bir eşikteyiz.
Kadın hareketi bu eşiği hem örgütlüğünü güçlendirerek hem de bu gücü somut kazanımlarla buluşturup erkek egemenliği karşısında hegemonik güç alanı yaratarak geçmeli. Her gün katledilen, aile adı altında şiddet taciz ve ölüm üçgenine sıkıştırılmaya çalışılan kadınların gücünü bir kere daha sokakta göstereceği bir 25 Kasım olacağı şimdiden işaretlerini veriyor. Kadınların politikleşmesinin hızlandığı, mücadeleci halinin açığa çıktığı dönemlerin artık bazı kazanımlar ile taçlanması bugün diğer mücadele güçlerine de umut verecektir. Faşizmin kurumsallaşma hamlelerine karşı sokağı açan, öncülük yapan feminist hareket ve kadın mücadelesi bu süreç içinde konumunu başka bir düzeye sıçratmalı.
Tam da bu yüzden bu 25 Kasım'ı kazanmak, hem kadın hareketi hem de toplumsal mücadele dinamikleri bakımından özel bir yerde duruyor.

Sansüre, aileye hapsolmayız, hayatımız bizim!

Somut gerçeklik ve ihtiyaçlarla bağdaşmayan adımlar kadınlar açısından karşılık bulmayacaktır.

Sezen Ezer

Fiili seçim sürecine girdiğimiz iyiden iyiye hissedilmeye başlandı. Krizler içindeki iktidar koalisyonu kendi varlığını sürdürmek ve halkı konsolide edebilmek adına birbiri ardına adımlar atarken geçtiğimiz ay dezenformasyonla mücadele adı altında sansür yasası diyebileceğimiz düzenlemeyi meclisten geçirdi. Düzenlemeyle halkı yanıltıcı bilgi olduğu öne sürülen içeriklerin cezalandırılacağı yer alırken sadece muhalif ve özgür basının değil sosyal medya kullanıcılarının her türlü paylaşım ve söyleminin, her an cezalandırılabileceği bir iklim yaratılmaya çalışılıyor. İktidar ve ana muhalefet partileri oy devşirecekleri yarış halindeyken yine geçtiğimiz günlerde Kılıçdaroğlu'nun başörtüsüne yasal güvence çıkışının ardından Erdoğan "Hatta bununla kalmayalım, kadının ve erkeğin birlikteliğinden oluşan aile kurumumuzu da güçlendirerek geleceğimize güvenle bakmamızı sağlayacak ilave değişiklikler yapalım" diyerek anayasa değişikliği çağrısında bulunmuştu.
Yüceltilen aile kavramı makbul kadın algısını ve LGBTİ+ düşmanlığını daha da körüklemiş oldu!

Sansür yasasına karşı susmuyoruz !

Son yıllarda özellikle kadınlar açısından sokağın yanı sıra sosyal medya da kamuoyu oluşturmak, işlevlerini yerine getirmeyen kurumların, özellikle erkek yargının ifşası ve basınç uygulanması açısından seslerini duyurabildikleri, hukuksuzluk ve cezasızlık politikalarına karşı kadınların adalet arayışlarını, kadın ve LGBTİ+ düşmanı tüm politikalara karşı tepkilerini de örgütledikleri bir mecra. Kadın cinayetleri, kadına yönelik şiddet ve çocuk istismarına dair veriler dahi kadın örgütleri tarafından tutuluyor ve buralarda paylaşılıyor. Peki bu içeriklerin yanıltıcı bilgi olup olmadığına kim karar verecek? Bunun denetlemesi de İletişim Başkanlığına devredilmiş durumda. Ülkede kadın cinayeti yok, kadına şiddet abartılıyor diyenler mi buna karar verecek! Hukuksuzluk ve cezasızlıkla cesaretlendirdikleri failler şimdi de bu yolla ifşa edilemeyeceklerini bilmenin verdiği rahatlıkla daha da cesaretlendirilmeyecek mi?

Ve soruyoruz, kadınlar bu yasadan önce de fiilen uygulanan şiddet, baskı ve yasaklar karşısında "susmuyoruz korkmuyoruz itaat etmiyoruz" diyenler değil miydi!

Kadınlar seçim malzemesi değildir!

Bu ülkede kadınlar açısından asıl sorun iktidarların ideolojilerini kadın bedenleri üzerinden yükseltmeye çalışmasıdır, her geçen gün giderek artan kadın cinayetleridir, çocuk istismarıdır, yüceltilen erkekliktir, kadını aile içine sıkıştırmaya çalışan politikalardır.
Somut gerçeklik ve ihtiyaçlarla bağdaşmayan adımlar kadınlar açısından karşılık bulmayacaktır. Kadın hareketi geçmişten günümüze biriktirdiği güçle, eşit ve özgür yaşayabilecekleri bir dünya için mücadelelerini yükseltmeye devam ediyor.
İçinde bulunduğumuz bu atmosferde de elbette kendi geleceklerini inşa mücadelesini kararlılıkla sürdüreceklerdir.
Çünkü kadınların geleceklerini kimseye teslim etmeye niyetleri yok ve kadın hareketi bu dönem de yeni deneyimlerle alanlarda güçlü bir biçimde varlığını gösterecektir.

Kadınlar geçinemiyor!

Artık görmeye alıştığımız kuyruklarda da durum ayrı değil. Ekmek kuyruğu, yağ kuyruğu, yardım kuyruğu kısaca ne kuyruğu olursa olsun saatlerce bekleyen ve uzun sıralar oluşturan yine kadınlar!

Ayşegül Göçmen

Uzunca bir süredir birbirinin içine geçmiş farklı krizlerle karşı karşıyayız. Kadınlar tüm bu krizlerin sancılarını hayatlarının her alanında hissediyor. Artık sadece temel hijyen malzemelerine ya da sağlık hizmetlerine erişimde değil barınma, sağlıklı beslenme ve kendi kendilerini geçindirebilmek gibi en insani, temel ihtiyaçlarını bile karşılayamıyorlar.

Kadınlar işsiz

Pandemi döneminde binlerce işçinin işine son verildiğini ve bu işçilerin önemli bir kısmını da kadınların oluşturduğunu biliyoruz. Öyle ki yine bu dönemde genç kadın istihdam oranı ciddi bir azalış gösterdi.
Genç kadın işsizliği yüzde 45'lere uzanırken artan enflasyon ile beraber yaşamak kadınlar için artık çok daha zor! Bu zorlanma halini ise şiddetle kapatılmaya çalışıldığımız evlerden tutun da sokaklarda girdiğimiz halk ekmek kuyruklarına kadar her yerde görüyoruz.
Kadınlar artık gündüz pazarlarında en sağlam sebzeleri almak yerine akşam karanlığı çöktüğü zaman gittikleri tezgahlarda en ucuz sebzeleri almak zorundalar. Artık görmeye alıştığımız kuyruklarda da durum ayrı değil. Ekmek kuyruğu, yağ kuyruğu, yardım kuyruğu kısaca ne kuyruğu olursa olsun saatlerce bekleyen ve uzun sıralar oluşturan yine kadınlar!
Son dönemlerde ulaşıma gelen zamlar ile birlikte artık kadınların evlerden çıkıp istedikleri yerlere ulaşabilmesi bile imkânsız. Tüm bunlar yaşanırken iktidar kadınların zaten üç kuruş olan nafaka haklarına göz dikmeye, kadınların temel hijyen malzemelerine ulaşımını engellemeye ve yaptığı açıklamalar ile kadın yoksulluğunu normalleştirme çabalarına hız kesmeden devam ediyor.

Kadınlar barınamıyor, yoksullaşıyor!

Yine son dönemde ev kiralarına ve özellikle öğrenci yurtlarına gelen devasa zamlar ile birlikte barınabilmek kadınlar için çok daha zor! Özellikle üniversite okuyan genç kadınların yurt ücretleri karşısında çaresiz kaldıklarını ve birçoğunun barınacak bir yer bulamadıkları için "aile" evlerine geri döndüklerini biliyoruz! Açıklanan verilere göre şu an okula gitmesi gereken 800 bin kız çocuğu okula gidemiyor!
Tüm bunlar bize gösteriyor ki bir avuç erkek servetlerine servet katmaya devam ederken milyonlarca kadın daha da yoksul hale getiriliyor!
Bizler kadınların gün geçtikçe daha da yoksullaşmasının sebebinin ne olduğunu çok iyi biliyoruz.
Erkek egemen iktidar her geçen gün kadınların haklarına, hayatlarına ve cüzdanlarına saldırmaya devam ediyor.
Biz kadınlar ise tüm bunlara karşı kadın dayanışmasını artırıyor, birbirimize çözüm olmaya devam ediyoruz!

toplumsal özgürlük
Sahibi ve Sorumlu Yazıişleri Müdürü: Savaş Çiçek
Adres: İstiklal Cad. Balo Sok. Tokatlıyan Han No: 21 Beyoğlu
Baskı: İhlas Gazetecilik A.Ş. Merkez Mah. 29 Ekim Cad. İhlas Plaza No: 11A/41 Yenibosna/Bahçelievler, İstanbul Tel: 0212 454 30 00